

VANDPOSTEN

DANSKE VANDVÆRKERS MEDLEMSMAGASIN

**Der er brug for begge
hjernehalvdele i en seriøs og
professionel vandbranche**

**Danske
Vandværker**

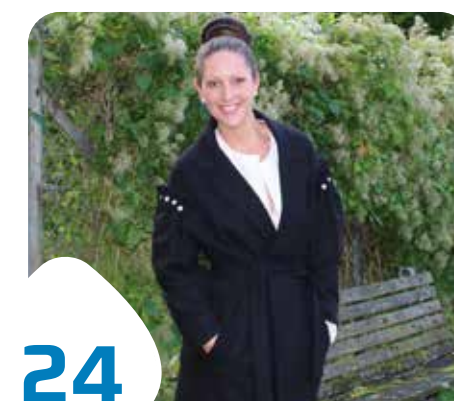
- 5 | Leder
- 6 | Fællesskab om drikkevandet
- 9 | Messen i Roskilde
- 11 | Politiske nedslag 2021
- 13 | Status på sagen om de nedgravede mink
- 14 | Nedgravede mink truer ikke drikkevandet
- 16 | Er der grus i maskineriet?
- 29 | Lav din egen kampagne og få flere med om bordet til generalforsamlingen
- 40 | Samarbejde mellem vandværkerne er vejen frem
- 42 | Succesfulde online møder
- 44 | Små vandværker får også tryghed gennem Samarbejdende Cybersikkerhed
- 45 | Partnerskab for bæredygtig vandforsyning
- 46 | Fremtidens vandværk
- 48 | Afgift på ledningsført vand
- 48 | Ny vandsektorlov
- 48 | Verdens største vand event
- kommer til København
- 48 | Vi udleverer eller sælger ikke kontaktoplysninger
- 49 | Indberetning til kommunen
- 49 | Indberetning til Jupiter databasen
- 49 | Nyt om navne
- 50 | Tid til at indberette
- 52 | Nye ansigter i repræsentantskabet
- 56 | Orientering fra landsbestyrelsen
- 57 | Orientering fra repræsentantskabet
- 58 | Leverandøroversigt
- 66 | Regionsoversigt

Danske Vandværker har fået en ny strategi, som vi har kogt ned i en pixiudgave i form af en plakat.

Tema I Kompetent vandværksdrift

Vi kigger nærmere på temaet kompetent vandværksdrift i forhold til ud- dannelselse og kompetenceudvikling af vandværkets egne folk og eksterne samarbejdspartnere. Vi ser også på, hvordan forskellighed i bestyrelses- sammensætningen kan bidrage til vandværkets kompetenceudvikling i bredden og dybden.

Kvinder går forrest i Trevang Vandværk.

Sæt dig selv på bænken, hvis du er inhabil i BNBO-forhandlinger.

Nye ansigter i repræsentantskabet.

Tema I Kompetent vandværksdrift

- 20 | Samspillet mellem bestyrelsen og ansatte
- 23 | Byd kvinderne op til dans
- 24 | Kvinder går forrest i Trevang
- 27 | Netværk for kvindelige bestyrelsesmedlemmer
- 28 | Sådan spiller vi de eksterne samarbejdspartnere bedre
- 30 | Forskellighed i bestyrelsen er en styrke
- 32 | Hvornår er det tid at stoppe i bestyrelsen?
- 35 | Sæt dig selv på bænken, hvis du er inhabil
- 36 | Kompetent vandværksdrift nås gennem kurser og gå på mod
- 39 | Gravearbejde uden autorisation

Rent drikkevand – enkelt og sikkert

Bürkerts online analysesystem til vand reducerer antallet af måleinstrumenter og giver dig samlet overblik over processen.

- Modulopbygget sensor- og elektroniksystem.
- Konstant måling af vandkvalitet med mulighed for hurtig og enkel udskiftning af sensorer under drift (hot swap).
- Kan overvåge flere parametre samtidigt og kræver minimal mængde prøvemand.
- Indbygget rensesystem sikrer minimal vedligeholdelse.

Online analysesystemer

Type 8906:

Komplet system i rustfast skab til opgaver med mange måleparametre.

Type 8905:

Kompakt plug-and-play løsning i plastskab for enkle målinger.

WE MAKE IDEAS FLOW

www.burkert.dk · Telefon 4450 7500

Tekst: Ole Wiil, landsformand
Foto: Frank Cilius

Formandsskifte på vej i foreningen

Når min valgperiode udløber om halvandet år, skal Danske Vandværker have en ny landsformand. Dermed annoncerer jeg min afgang som formand for landsbestyrelsen, og samtidig går processen i gang med at finde en ny landsformand.

Det er vigtigt for mig, at vi bruger den kommende tid fornuftigt, og at vi får en god overdragelse af jobbet til den næste. Vi har ikke en eller flere kronprinser eller kronprinsesser, der står klar i kulissen, som vi kan vælge mellem. Men det får vi. Det er min klare vision. Allerede i år har vi sagt goddag til hele seks nye medlemmer i repræsentantskabet, som måske har lyst til at gå videre. Og når vi om halvandet år sætter navn på min afløser, vil vi have sagt velkommen til endnu flere nye kræfter i repræsentantskabet, efter der er afholdt generalforsamlinger i de fem regioner i 2021 og 2022.

Det er blevet lettere at gøre en forskel i de politiske organer i foreningen. Vi har arbejdet målrettet med et solidt introduktionsforløb til de nyvalgte. Blandt andet en detaljeret Værd at vide-folder, intromøde og besøg i sekretariatet. På den måde sikrer vi, at alle er med ombord og kender deres

rolle og ansvar i forbindelse med det politiske arbejde.

Jeg er også stolt over, at jeg afleverer foreningen i en vældig god forfatning, hvor relevans, faglig tyngde, politisk formåen og opbakning fra medlemmerne er storslået.

Politisk er vi kommet langt med at højne kendskabet til os. Vi er i stand til at sætte vigtige emner på dagsordenen, og vi oplever, at både politikerne og andre interessenter lytter til det, vi siger.

Medlemmerne oplever, at foreningen er relevant. Det viser medlems- og læserundersøgelser fra sidste år samt de mange tilkendegivelser, I giver, når vi mødes. I påskønner den faglige rådgivning og undervisning, som I får via kontingentet, og som er en hjælp i hverdagen ude på vandværkerne. Og når I synes, vi kan gøre det bedre, er I gode til at fortælle os det.

Vi er også blevet bedre til at involvere jer. Jeres interesse og engagementet på dialogmøderne viser, at I oplever, at det nytter at komme med konstruktive bud på, hvordan foreningen bør udvikle sig og hvilken strategisk retning, vi skal satse på.

Denne indsats skal vi fastholde og styrke. Men vi ved jo også alle sammen, at hvad, der er relevant i dag, er det måske ikke i morgen. Derfor skal vi til stadighed være nysgerrige og opsøge udvikling og fornyelse. Vigtigt er det dog, at der i den proces ikke går vigtig viden tabt. Derfor tror jeg på, at det giver værdi at etablere en slags førlørdning i forbindelse med det forestående formandsskifte. Vi skal nemlig forstå fortiden for at kunne skabe fremtiden.

Lad det være sagt med det samme, der er ikke på forhånd fra min side kig på en bestemt person, der skal afløse mig på formandsposten. Hver og én af jer kan få indflydelse på, hvordan det nye hold skal sættes, hvis I vil. Bestyrelserne i regionerne er tilsammen vores repræsentantskab, og regionernes formand og næstformand tæller vores landsbestyrelse. Jeg opfordrer til, at hver og én af jer prikker til de engagerede og visionære vandværksmænd og -kvinder, I kender, og spørger om de ikke har lyst til at stille op til valg.

Af Trine Lindhardt, ledelses- og projektkonsulent
Grafik: Irene Blak Villadsen

Fællesskab om drikkevandet

– ny strategi er vedtaget

Danske Vandværkers repræsentantskab godkendte i november foreningens nye strategi 2021-2025 "Fællesskab om drikkevandet". Her giver foreningens fem regionsformænd deres bud på, hvad der set fra deres stol skal være opmærksomhed på med udgangspunkt i strategiens fokusområder.

Et overordnet blik

Ole Wiil, landsformand og formand, Region Syd

"Jeg er glad for at præsentere foreningens nye strategi, som har fuld opbakning fra repræsentantskabet. Som forening står vi overfor afgørende forandringer og nye udfordringer, som vi i denne strategi adresserer gennem fire fokusområder: Forbrugerejskab, kvalitet, digitalisering og grøn omstilling.

Desuden ønsker vi som forening at tage et samfundsansvar. Det gør vi ved at hægte fokusområderne op på FN's verdensmål og sætte dem ind i en vandværks-kontekst, som både rummer det lokale arbejde med at synliggøre vandværket, de tiltag vi laver på vandværket for at optimere vores drift, der taler ind i en grøn dagsorden, og de samarbejder og partnerskaber vi indgår med både leverandører og andre vandværker. Jeg håber, I vil tage godt imod strategien, og jeg glæder mig til, at vi i fællesskab skal realisere den".

Opbakning til forbrugerejskab

Jan Andersen, formand, Region Nord

"Der er masser af engagement i vandsektoren med en masse ildsjæle og hjerteblood. Vi er alle ambassadører for de forbrugerejede vandværker, som bygger på demokrati, hvor meninger mødes. Hvis demokratiet skal blive ved med at bestå, skal vi tænke nyt i forhold til at kunne tiltrække nye kræfter. Vi skal synliggøre os selv lokalt og for eksempel lokke med honorar for det arbejde, man udfører. Samtidig er det vigtigt, at der er mangfoldighed i bestyrelsen, og at de rette kompetencer er repræsenteret".

Kvalitetsbevidst og kompetent drikkevandsforsyning

Niels Christian Ravn, formand, Region Midt

"Forbrugerne skal have tillid til det vand, de drikker. Derfor skal vi som vandværksbestyrelser til stadighed have fokus på vores kerneopgave: At levere godt og rigeligt med drikkevand til den rigtige pris. Vi er ikke selv herre over, hvis der opstår en forureningssituation af grundvandet, men vi er ansvarlige for, hvordan vi håndterer den. Derfor skal vi fortsat sikre os et højt vidensniveau og de rette kompetencer ved at samarbejde og deltage i møder og relevante kurser, så vi kan blive ved med at dygtiggøre os. Samtidig skal vi som vandværksbestyrelser aktivt indgå i arbejdet med indsatsplaner, så det boringsnære beskyttelsesområde og indvindingsoplandet prioriteres til glæde for grundvandet".

Digitalisering skal styrke drift og dialog

Søren Hvilshøj, formand, Region Øst

"Vi lever i en digital verden, hvor udviklingen går stærkt. Den verden skal vi være en del af, hvor nye, smarte digitale løsninger bringes ind på vandværkerne for at sikre en optimal levering af godt drikkevand til forbrugerne og en mere effektiv drift. Når vi gør det, bidrager vi til den grønne dagsorden og verdensmålene. Mange er allerede godt på vej med blandt andet fuldt automatiserede vandværker og online målinger på vandforbrug, men flere skal med på vognen".

Grøn omstilling – nu og i fremtiden

Bent Lollesgaard, formand, Region Fyn

"Det er vigtigt, at vi som vandværker arbejder med at reducere vores klimabelastning. Vi skal lære at tænke smartere og optimere for eksempel ved at tænke på alternativ elproduktion. Flere vandværker har blandt andet opstillet solceller, og vi skal lære at udnytte denne energi fuldt ud. For at nedbringe et højt vandspild skal vi renovere vores ledningsnet, så vandspildet minimeres til glæde for vores børn og børnebørn".

SILHORKO

Service

**Et hold af specialister
holder dit vandværk
i luften – året rundt!**

Service er en tillidssag – og en sag for specialister. Med kompetente serviceteknikere i front, der også kan trække på vores andre specialister inden for ALLE tekniske aspekter af vandbehandling, tilbyder SILHORKO service og forebyggende vedligehold, der ikke kun er baseret på tillid – men også på viden!

Sammen sikrer vi kvaliteten af dit, mit og vores drikkevand.

SILHORKO-EUROWATER A/S

Jylland/Fyn: 87 93 83 00

Sjælland: 48 20 10 00

service.dk@silhorko.dk

www.silhorko.dk/service

SILHORKO
A GRUNDFOS COMPANY

Foreningen

Af Connie Valbjørn, kursuskoordinator
Foto: Adobe Stock

Messen i Roskilde

fredag 29. januar bliver digital

Leverandørerne til vandbranchen vil holde foredrag online på en digital Blå Scene, og du kan se og høre om deres produkter og ydelser.

Du behøver ikke at afsætte hele dagen, men du kan hoppe ind og ud af foredragene, som det passer dig.

Online foredragene vil foregå via Teams, og du kan tilmelde dig helt frem til 27. januar. Det er gratis at være med for medlemmer af Danske Vandværker.

Når du har meldt dig til, modtager du et link i din mailboks. Efter den digitale begivenhed, kan du i 1 måned se foredragene på danskevv.dk.

Du kan tilmelde dig på danskevv.dk > Arrangementer > Messer

Bakteriemåling på få minutter

Bactiquant Online er en sensor som måler total bakterier i vandsystemet og sender en advarsel via SRO eller SMS/mail, når bakterieniveauet afviger fra normale værdier.

Bactiquant tilbyder:

- ✓ Unik kombination af håndholdt og online teknologi
- ✓ Markedets billigste hurtigmetode i drift
- ✓ Undervisning i anvendelse af Bactiquant i DDS
- ✓ Metode verificeret af den amerikanske Miljøstyrelse

Book et personligt møde

Få muligheden for at lære, at køre Bactiquant analysen på vores håndholdte bakteriemåler på kun få minutter, samt få en introduktion til vores nye gratis App og vores Bactiquant online system.

Kontakt os på telefon 39 16 10 72 eller info@bactiquant.dk

BactiQuant

DANWATEC

Dit vand – Vores viden

- Rådgivning
- Filteranlæg
- Iltning system
- Rentvandstank
- Rørarbejde
- Total renovering
- Nyt vandværk

VIDEREGÅENDE VANDBEHANDLING

Blødgøring med pellet og ionbytningsmetoden

FREMTIDSSIKRING AF VANDVÆRKER

Fra vurdering til renovering

ROBOTSTYRET TANKINSPEKTION

Mere end 10 års praktisk erfaring

**TJEK VORES
PROJEKTER PÅ
DANWATEC.DK/
PROJEKTER**

RING 20 62 73 50

info@danwatec.dk / danwatec.dk

Politik

Af Ida Ruge-Andersen Friis, politisk chef
Foto: Adobe Stock

Politiske nedslag 2021

En klima- og energi-neutral vandsektor 2030

Danske Vandværker bakker op om, at den danske vandsektor skal være klima- og energineutral i 2030, en målsætning som Klimapartnerskabet for affald, vand og cirkulær økonomi har sat. Danske Vandværker har siddet med i klimapartnerskabet. I 2021 udarbejder vi en samling med eksempler på, hvordan vandværker kan arbejde med den grønne omstilling gennem f.eks. energieffektivisering, brug af vedvarende energi, skovrejsning, nedsættelse af vandspild, mv.

Kampen mod mere regulering

Vores nuværende, decentrale drikkevandsmodel er under beskyndning fra flere sider. Blandt andet har Forsyningssekretariatet under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Klima- og Energiministeriet og flere store, kommunale forsyningsvirksomheder fokus på at høste potentielle effektiviseringsgevinster gennem stordrift og sammenlægninger af vandværker.

Men faktisk viser en analyse om vandpriser, som Danske Vandværker har fået lavet, at forbrugerne har sparet ca. 1 mia. kroner årligt over en næsten 10-årig periode ved at få deres vand fra forbrugerejede vandværker, siden den økonomiske regulering af vandselskaberne blev indført. Desværre kan data ikke entydigt sige, hvorfor, men vores klare formodning er, at det skyldes, at forbrugerejede vandværker

generelt har fokus på kerneopgaven – at levere godt drikkevand til forbrugerne – og har et forholdsvis lille behov for administration. Når vi gennemgår Forsyningssekretariatets data, kan de højere vandpriser hos de kommunale vandforsyninger ikke forklares med, at de har et højere investeringsniveau, heller ikke at de forbrugerejede vandværker underinvesterer.

I 2021 er der ingen tvivl om, at det fortsat vil være en opgave at overbevise politikere og embedsmænd om, at mere regulering og tvungen konsolidering af vandværkerne ikke er den rette vej at gå, og at der også i fremtiden er behov for både små og store vandværker.

Grundvandsbeskyttelse

Problemerne med forurening af grundvandet og fund af pesticidrester i drikkevandet er ikke blevet mindre de senere år. Derfor har Miljøstyrelsen i 2020 for første gang gennemført en massescreening af grundvandet for at få viden om, hvilke nye stoffer, der dukker op. Vi er i en løbende dialog med særligt Miljøministeriet og Miljøstyrelsen, regioner og kommuner om at undgå og forbygge forureninger både på kort og længere sigt. Dialogen fortsætter, da vi skal sikre, at myndighederne fastholder fokus på de mest udbredte forurenende stoffer som pesticider og biocider og fra forskellige kilder både flade- og punktkilder. I 2021 vil vi også sætte fokus på udfordringerne med råstofindvinding, fordi råstofindvinding visse steder er i konflikt med hensynet til at hente rent drikkevand.

Sammen med Region Sjælland har vi sendt en ansøgning til et projekt om Bæredygtig Vandforsyning, som starter i år. Formålet med projektet er at kortlægge og forebygge udfordringer med pesticidforurening af grund- og drikkevandet.

Drikkevandskonference 6. maj

Vi sætter fokus på drikkevandet, og hvordan vi passer på det. Det sker på konferencen "Drikkevand – fra fortidens synder til fremtidens løsninger", som finder sted 6. maj 2021 på Christiansborg.

Drikkevandskonferencen er planlagt i et fællesskab mellem Danske Vandværker, Dansk Planteværn, Økologisk Landsforening og JA (Jordbrugsakademikerne).

Konferencen skulle have været afholdt i efteråret 2020, men måtte udskydes på grund af COVID-19.

Kommunalvalg 16. november 2021

I november skal vi stemme til kommunalvalget. Danske Vandværker arbejder for, at vi sammen med alle jer vandværker kan sætte drikkevandet og det lokale ejerskab på dagsordenen. Formålet er at klæde nuværende og kommende medlemmer af kommunalbestyrelser på, så de har viden om og indsigt i den decentrale model for vandforsyning.

Landsdækkende specialister i brøndboring og totalløsninger

Vand Gruppen er specialister i brøndboring og totalløsninger til vandværker.
Vi sikrer rent vand året rundt igennem vores moderne udstyr og højt specialiserede medarbejdere.

- Vandværksboringer
- Sløjfning af gamle borer
- Renovering af borer
- Rørføringer i rustfri
- Eftersyn af pumper
- Rensning / Desinficering
- Råvandsstationer
- Hydropuls
- TV-inspektion
- SRO styretavler
- Renovering & nybygning af værker

Kontakt os

Hammel 86 96 42 61 Frederikshavn . 98 42 33 51
Herning 97 12 02 22 Næstved 55 72 02 34
Kolding 74 56 11 11

Politik

Af Dorte G. Rasmussen, pressemedarbejder
Foto: Morten Stricker/Jysk Fynske Medier/Ritzau Scanpix

Status på sagen om de nedgravede mink

De nedgravede mink i Jylland fyldte en hel del i pressen, da der stod november og december i kalenderen. Sagen vakte stor lokal bekymring og blev anledning til en byge af spørgsmål og en del samråd i Folketinget.

Et flertal i Folketinget vedtog kort før jul, at de cirka fire millioner mink på militærområderne ved Nørre Felding ved Holstebro og Kølvrå ved Karup skal graves op igen. Politikerne er blevet enige om en løsning, hvor minkene graves op efter seks måneder, når de ikke længere udgør en smitterisiko og kan bortskaffes som erhvervsaffald på forbrændingsanlæg.

I forbindelse med sagen udsendte Danske Vandværker en pressemeddelelse, da foreningen frygtede, at nedgravningen kunne gå ud over grund- og drikkevand.

Tidligt i forløbet lød det fra Miljøstyrelsen, at den havde foretaget en udvidet risikovurdering af graveområderne og vurderet eventuelle natur- og miljøpåvirkninger i forbindelse med nedgravningen.

Styrelsen vil også foretage en ekstraordinær udvidelse af det generelle overvågningsprogram, NOVANA for at holde øje med udsivning af forure-

nende stoffer fra gravene. Samtidig vil styrelsen foretage en forureningsundersøgelse af grundvandet og en undersøgelse af de forurenende stoffer, der kan strømme fra gravene mod vandløb og søer.

På side 14 kan du læse, hvorfor Miljøstyrelsen mener, at nedgravningen ikke truer grundvandet.

Af Per Skriver, kontorchef for grundvandskortlægningen i Miljøstyrelsen
Foto: Morten Stricker/Jysk Fynske Medier/Ritzau Scanpix

Nedgravede mink truer ikke drikkevandet

Miljøstyrelsen har vurderet, at nedgravning af mink i Jylland ikke er til fare for drikkevandet. Per Schriver, kontorchef for grundvandskortlægningen i Miljøstyrelsen, fortæller her, hvordan de er nået frem til den konklusion.

Vi var igennem grundige overvejelser på kort tid i forhold til drikkevandet og naturen, før vi fastlagde de områder inden for hvilke, minkene **ikke** kunne nedgraves. Heldigvis havde vi resultatet af vores grundvandskortlægning at gå ud fra. På det grundlag besluttede forsvaret og fødevarestyrelsen, hvor nedgravningen skulle ske.

Vi startede med at udpege alle de statsejede områder på et kort, hvor det absolut ikke kunne være. Først og fremmest udelukkede vi på forhånd alle områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Dernæst udelukkede vi alle de områder, hvor vandet løber hen til borerne – de såkaldte indvindingsoplande. Som en ekstra

sikkerhedsmargin, er der på de beregnede indvindingsoplande lagt en 100 meter buffer udenpå. Indvindingsoplandene tager højde for de forskellige arealanvendelser. Er der for eksempel en granskov, indgår det i beregningen af, hvor vandet kommer fra, da der er mindre grundvandsdannelse under en granskov i forhold til et landbrugsareal.

Samtidig lagde vi en sikkerhedszone på 300 meter rundt om alle enkeltmandsboringer. På de områder, der var tilbage, var det op til jordejer og bygherre at vurdere, om de kunne bruges til nedgravninger. Nogle har spurgt ind til områder med drikkevandsinteresser (OD). Restriktionerne for disse områder er meget begrænset. Områderne dækker sammen med OSD 87 procent af Danmarks areal. OD er udpeget, fordi der er grundvand i områderne. Der kan for eksempel også godt lægges forurenende virksomheder i de områder. Hvis vi udelukkede alle OD-områder, var der stort set ingen statsejede steder

at lægge gravene. Man skal huske, at ud over grundvandet, skal vi også tage hensyn til natur, fortidsminder og fredningslinjer omkring søer og vandløb. Så det er et større puslespil at finde egnede områder.

I Karup var der også en anden grund til, at vi var sikre på, at der ikke vil opstå problemer for drikkevandet. Det vand, som indvindes i det nærliggende område, er meget gammelt grundvand. Det kan vi se på, at der ikke har været problemer med hverken pesticider eller nitrat i drikkevandet. Samtidig ved vi, at området har det, vi kalder "nogen beskyttelse" fra det lerlag, der er i området.

Så alt i alt er der ikke et risiko for forurening af drikkevandet fra de nedgravede mink. Hvad angår eventuel forurening af søer og vandløb nedstrøms vil en ekstern konsulent foretage en række målinger i det terrænnære grundvand med det samme. Hvis der

viser sig at være problemer, vil der blive etableret de nødvendige afværgeforanstaltninger. Overvågningen af vandløb og sø vil også ske på længere sigt igen med det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur (NOVANA).

Det er vigtigt at huske, at man ikke kan sammenligne minkgravene med kemi-depoter. Minkene er organisk stof, og de vil jo med tiden nedbrydes – i modsætning til f.eks. kviksløv fra deponi. Et notat udarbejdet af GEUS og DTU har givet os en god idé om, hvad det er for stoffer, vi skal holde øje med fra de nedbrudte mink. Det kan vi bruge i forureningsundersøgelsen, da stoffer måske kan sive ned under minkgravene.

Hvis minkene bliver liggende nedgravet, udarbejdes en vurdering af virkninger på miljøet (VVM), og så vil alle virkninger blive gennemgået af en ekstern konsulent igen.

Forskellige trin i den grundvandskortlægning, der blev afsluttet i 2017, og opdateres løbende:

Grundvandskortlægningen bygger på temakort. Temaerne tager udgangspunkt i grundvandets mængde, kvalitet og beskyttelse, og beskriver blandt andet fysiske forhold, som er styrende for grundvandets strømning og påvirkning.

Der ligger mange årtiers sagligt, velfunderet arbejde og solid dataindsamling bag beslutningsgrundlaget for udpegningen, som løbende opdateres med ny viden. Arbejdet med grundvandskortlægningen er således en lang og kompliceret proces.

Vi har her opstillet nogle overordnede procestrin i Miljøstyrelsens udarbejdelse af de forskellige temalag, for eksempel områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og BNBO, som Miljøstyrelsen udpeger en gang om året.

1. Der ses først og fremmest på datagrundlaget, herunder på kvaliteten af borer, geofysik, geologi.
2. Dernæst ser man på, om datagrundlaget alle steder er fyldestgørende, om der mangler data, og om der er behov for etablering af nye borer, geofysik m.v.
3. Når datagrundlaget er på plads, opstilles en 3D geologisk model som skal redegøre for, hvor i undergrunden der er lag af grus, sand, ler, kalk i 100 x 100 meters kvadrater.
4. Lagene fra den geologiske model anvendes herefter i en grundvandsmodel, som kalibreres med relevante hydrologiske data. Det er for eksempel pejlinger, nettonedbør og vandføringsdata. Herved redegøres for, hvordan vandet flyder i undergrunden.
5. I grundvandsmodellen er det også muligt at spore, hvor på overfladen vandpartiklerne kommer fra, samt hvor lang tid vandpartiklerne er undervejs.
6. 200 års strømning danner grundlag for afgrænsning af indvindingsoplandet og 1 år for BNBO.
7. Andre udpegninger inkluderer blandt andet sårbarhed i forhold til nitrat, og hvor det er mulige pesticider.
8. Der, hvor sårbarheden er størst, er der, hvor grundvandsressourcen særligt skal beskyttes og udpeges som indsatsområder (IO).

Indsatsområder er områder, hvor kommunen skal udarbejde indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse. Dog er der ikke krav om selve indsatsen.

Alle led er desuden kvalitetssikret efter høje standarder, og der er derfor ingen tvivl om, at grundvandskortlægningen i Danmark er et af de mest gennemsigtige og avancerede i hele verden. Og så er det hele endda offentligt tilgængeligt.

Er der grus i maskineriet?

Grusgrave må ikke være en risiko for grundvandet

Råstoffer indvindes typisk i områder, hvor der i forvejen er dårlig naturlig beskyttelse, det vil sige, at lerdækket er under fem meter. Derfor graves der typisk i sand- og grusformationer, hvor der enten direkte indvindes drikkevand, eller der er hydraulisk kontakt til det grundvandsmagasin f.eks. kalk, som vandværket indvinder fra.

Hvis der indvindes råstoffer under grundvandsspejlet, kan det være nødvendigt for graverne at etablere afværgeforanstaltninger, så maskinerne kan komme til. I en råstofgrav vil afværgeforanstaltninger medføre en nedsænkningstragt, som kan ændre vandværkets indvindingsopland. Sker det, kan der opstå risiko for, at forurenede områder, som før lå uden for vandforsynings indvindingsopland, bliver indkapslet og en ny forureningstrussel opstår. Når der ændres så drastisk i de fysiske forhold, som er styrende for grundvandets strømning og påvirkning, er man nødt til at dokumentere, at påvirkningen ikke er negativ.

Danske Vandværker anbefaler, at råstofindvinder dokumenterer, at udgravningen af råstoffer i nærheden af en vandforsyning, ikke påvirker vandforsyningssikkerheden negativt. F.eks. ved scenarie simuleringer for ændringer i vandforsynings indvindingsopland, mens de graver, og når de er færdige med at grave.

Regionerne er ved at lægge sidste hånd på deres planer for at indvinde grus, sand og ler til bygge- og anlægsbranchen i de kommende år. Danske Vandværker anerkender formålet, men vi er optagede af, at grusgravene ikke forurener vores grundvand og har derfor indledt en dialog med Danske Regioner om problemstillingen.

Det er regionernes opgave at finde og udpege nye områder til råstofindvinding, der kan give grus og sand til etablering af nye veje, broer og bygninger. Et vigtigt samfundsmæssigt formål, som i visse tilfælde kan være i konflikt med natur- og grundvandsinteresser, særligt i takt med at efterspørgslen efter råstoffer stiger. Råstoffer er ikke en fornybar ressource, og der må dels graves dybere, dels bliver det sværere at finde egnede arealer.

Danske Vandværker modtager i øjeblikket en del henvendelser fra bekymrede vandværksbestyrelser i især Region Hovedstaden som følge af udkastet til den nye råstofplan. Vandværkerne påpeger blandt andet, at udpegningen flere steder går på kompromis med vandforsynings sikkerheden ved for eksempel at udpege nye graveområder i u hensigtsmæssigt store dele af vandværkernes indvindingsoplande. Enkelte steder berører udpegningen sågar afgrænsningen til BNBO – de boringsnære beskyttelsesområder.

Vandværksformand bekymret

Formanden for Slagslunde Vandværk, Henrik Strøbech, er ikke glad for Region Hovedstadens planer om at etablere grusgrave i Egedal-området. Han er blandt andet bekymret for, om der i regionens råstofplan er taget tilstrækkeligt hensyn til områdets BNBO'er.

”Det er på tale, at en af grusgravene skal placeres i et område med særlige drikkevandsinteresser kun 500 meter fra et andet vandværks BNBO, og det lyder risikabelt”, siger han.

Vigtigt med grundige analyser

Danske Vandværker mener, at regionen især skal tage hensyn til, om

råstofgrave kan påvirke indvindingsoplandet, vandkredsløbet og grundvandskemi både under driften af råstofgraven, og når graven lukkes ned.

Regionen skal blandt andet også kunne dokumentere, at der ikke er en risiko for drikkevandet, når en råstofgrav placeres tæt på en BNBO.

Råstofplan i høring

Miljø- og Klimaudvalget i Region Hovedstaden godkendte i august forslaget til Regionens råstofplan og miljøvurderingen af den.

”Som jeg har fået det oplyst af min administration, er der den sikkerhed, der skal være i forhold til boringsnære beskyttelsesområder og arbejdet i forbindelse med grundvandsspejlet”, siger udvalgsformand Kim Rockhill (S).

Danske Regioner er lydhøre

Danske Vandværker har gjort Danske Regioner opmærksom på udfordringerne med de nye grusgrave tæt på drikkevandsindvinding. Danske Regioner tager vores bekymringer alvorligt og anerkender behovet for en koordineret indsats, ligesom vi afgiver høringssvar til de enkelte regioner i takt med, at deres planer kommer i høring.

Vi mener i tråd med Danske Regioner, at der er behov for en national strategi for råstofindvinding, der tager højde for den langsigtede udnyttelse af vores arealer til både erhverv, byggeri, råstoffer, vandvinding med videre, så vi sikrer grundvandsbeskyttelsen bedst muligt.

Hvad er en råstofplan?

Det er regionerne, der har ansvaret for at lave råstofplaner, hvor placeringen af graveområder (grus, sten og sand) i regionen bliver bestemt. De seneste planer er fra 2016, og der skal laves nye i 2020.

Kilde: Regioner.dk

Smart overvågning, giver overblik på flere værker

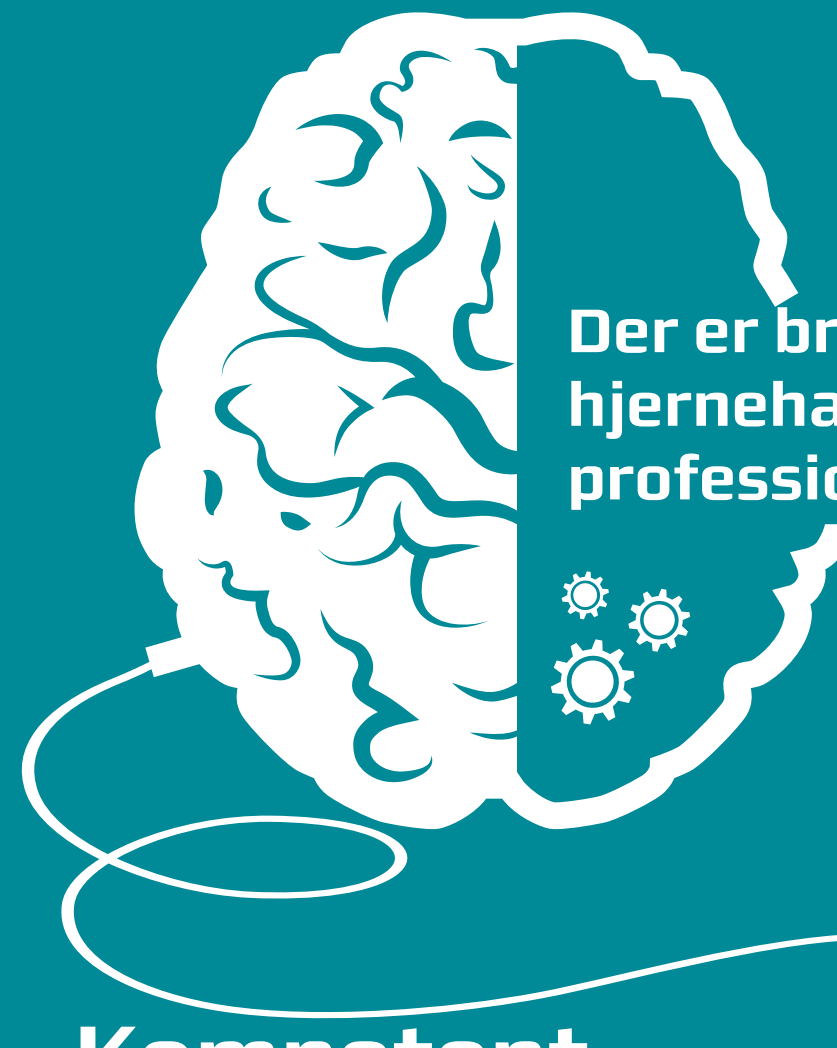
X Automation har været med til at automatisere over 250 private vandværker. Hver eneste betyder noget for os – og har givet værdifulde erfaringer med det elektroniske styresystem AQA.

Et af vandværkerne er Vejgaard Vandværk, der byggede helt nyt værk, og havde behov for den nødvendige automatik. Vandværket skulle stå klar fra start med en samlet løsning med el-tavler, frekvensomformere, Siemens PLC udstyr og opdatering af IGSS-overvågning, som vi leverede sammen med styretavler til de fire nye borer. Det smarte ved overvågningen er, at der kan være flere værker på én overvågning, der er brugervenlig på både PC og på App.

Da anlægget skulle udvides på Lundbyesgade med frekvensomformere på borerne, to nye målerbrønde og en trykforøger, hjalp vi med at få det installeret og sat i drift. Vi servicerer løbende Vejgaard Vandværk, der netop er udvidet med flere nye borer, en ekstra rentvandstank og nyt trykfilter.

X Automation er en fleksibel samarbejdspartner for vandforsyninger. I får fordele ved vores service-aftaler og får tilpassede automatikløsninger. Med de nye løsninger fremmer vi skånsom indvinding, da der ikke bliver hentet mere vand end nødvendigt.

Vores direkte erfaring siger os, at sikkerhed og fleksibilitet er afgørende. Derfor bygger vi ud fra moduler, så sektioner kan udvides i takt med renoveringen af vandværket – det giver tryghed og plads til udvidelse.

Der er brug for begge hjernehalvdele i en seriøs og professionel vandbranche

Strategiske spor:

- Opbakning til forbrugerejskab
- Kvalitetsbevidst og kompetent drikkevandsforsyning
- Digitalisering skal styrke drift og dialog
- Grøn omstilling – nu og i fremtiden

Kompetent vandværksdrift

Danske Vandværkers nye strategi har fire strategiske spor, som vi sætter fokus på i Vandposten i 2021. Denne gang zoomer vi ind på temaet "Kompetent vandværksdrift" i forhold til uddannelse og kompetenceudvikling af vandværkets egne folk og eksterne samarbejdspartnere. Vi ser også på, hvordan forskellighed i bestyrelsessammensætningen kan bidrage til vandværkets udvikling i bredden og dybden.

Vi har givet tasterne til Susanne Teglkamp, som på nogle af siderne kaster lys over og øser af sine erfaringer med ledelses- og organisationsudvikling.

Susanne Teglkamp er uddannet jurist og reserveofficer og har selv prøvet at være murbryder i forhold til et mandsdomineret område. Hun var en af de første kvindelige reserveofficerer i Danmark og den første kvinde af reserven, som gik hele vejen karrieremæssigt og blev udnævnt til oberstløjtnant. Hun har blandt andet været kommunaldirektør og har siddet i flere bestyrelser. I dag er hun selvstændig konsulent og arbejder som rådgiver for bestyrelser og ledelser i både det offentlige og det private.

Samspillet mellem bestyrelsen og ansatte

En tantebestyrelse, der mere sidder af navn end af gavn, eller en bestyrelse, som har fingrene nede i alle detaljer i den daglige drift – det er lige galt. Det handler om at være klar over, den rolle man har, når man sidder i en bestyrelse og at finde balancen i samspillet med den daglige ledelse.

Bestyrelsen skal stille krav og ikke have fingrene nede i den daglige drift

Per Møller har en god indsigt i, hvordan man fordele rollerne mellem bestyrelsen og den daglige ledelse. Han har været driftsleder i Børkop Vandværk siden 2005, og inden da bestyrelsesmedlem i samme vandværk i 16 år.

”Bestyrelsesmedlemmerne skal ikke udføre egentlige praktiske vandværksopgaver. De skal udstede retningslinjerne og ikke have fingrene nede i alle de praktiske detaljer. Og så skal de følge op. Jeg mener, at vandværker i dag skal drives professionelt af veluddannet, ansat personale. Det er lidt min kæphest, at vi skal væk fra tiden, hvor formanden sidder hjemme ved køkkenbordet og driver vandværket. Vi har set det før, at formanden falder væk, og der er intet skrevet ned. Det er ikke holdbart i dagens Danmark. Vand er den vigtigste råvare, vi har, og den skal vi værne professionelt om”, fastslår Per Møller.

Tillid er basis for samarbejdet

En bestyrelse kan godt være tæt på, uden at den blander sig i den daglige drift. Men der er nogle forudsætninger, der skal være til stede. Det mener Bjarne Nebel, direktør i Midtfyns Vandforsyning, som er et mellemstort vandværk med 10 ansatte. Bjarne Nebel er rigtig godt tilfreds med

sin bestyrelse, som han har et tæt samarbejde med:

”Vi nyder en meget stor grad af tillid fra bestyrelsens side. Grundlaget for den tillid er, at vi hele tiden holder dem orienteret om, hvad vi går og laver. Vi er meget åbne og lægger vægt på, at bestyrelsen får et grundigt gennemarbejdet materiale at forholde sig til. Vi sørger også for, at der er løbende forventningsafstemning mellem bestyrel-

sen og direktionen. Det betyder, at vi i det daglige har et meget stort råderum. Formanden blander sig ikke i den daglige drift, men han sætter en ære i at kende personalet og går lige rundt og hilser på dem, når han kommer på vandværket”, fortæller Bjarne Nebel.

Bjarne Nebel har et tæt samarbejde med formanden for bestyrelsen. De holder formandsmøder hver måned, hvor de blandt andet samler op fra seneste bestyrelsesmøde, følger op på beslutninger og planlægger kommende bestyrelsesmøde.

Eksempel fra virkeligheden: Når rollerne sammenblandes

På et tidspunkt var jeg sparringspartner for en erhvervsdrivende forening, som havde haft en del udskiftning på direktørpladsen, og det var der en grund til.

Bestyrelsesformanden blandede sig i den daglige drift. Han gik uden om den daglige ledelse og gav for eksempel direkte instruktioner til medarbejderne. Helt galt gik det, da formanden havde set sig gal på en af medarbejderne og fyrede ham udenom direktøren og for åbent tæppe over for alle medarbejderne. En meget uprofessionel håndtering, som direktøren selvfølgelig protesterede mod. En protest, der blev taget ilde op af formanden, hvorefter endnu en direktør valgte at forlade jobbet.

Det er heldigvis sjældent, at det går så galt. Men eksemplet viser, at det kan gå rigtigt galt, hvis bestyrelsen og den daglige ledelse ikke forstår deres roller.

Tal sammen og tal om jeres rolle

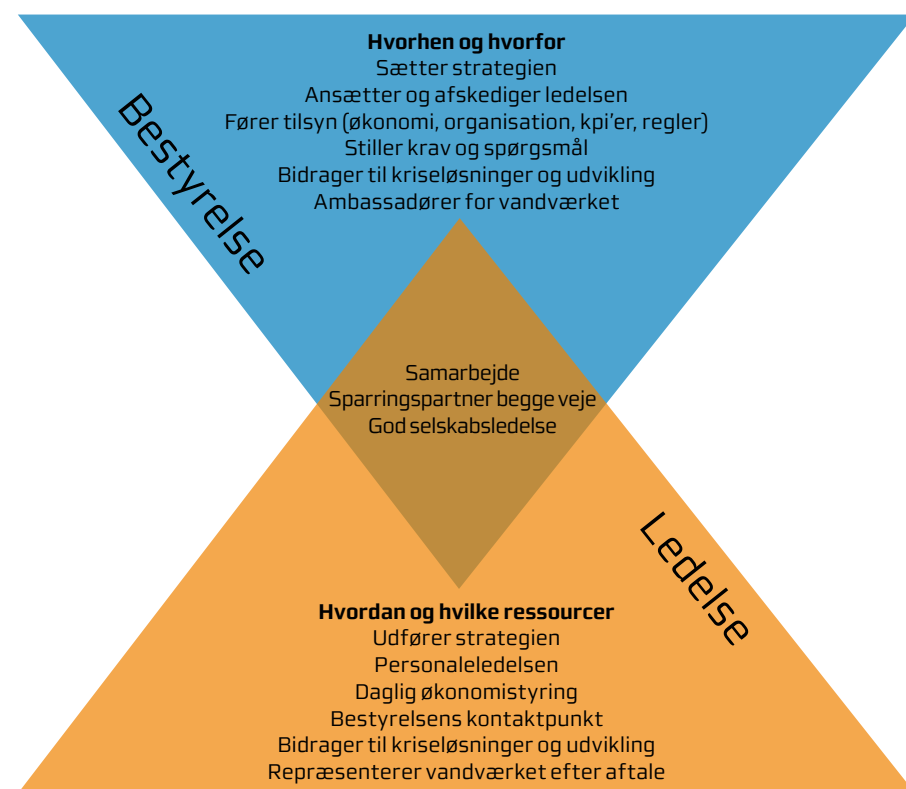
Den bedste måde, man kan sikre et godt samspil mellem bestyrelse og daglig ledelse, er at tale sammen. Mange bestyrelser har 10 årlige møder og en generalforsamling. Men derimellem er det en rigtig god idé, at formand og den daglige ledelse mødes jævnligt, hvor de orienterer hinanden og planlægger næste bestyrelsesmøde. Derudover er det vigtigt, at bestyrelsen er klare i deres forventninger til den daglige ledelse og også kommunikerer det til ledelsen.

Bestyrelsen kan let falde i den grøft, hvor den lader sig styre af de opgaver, der lander på bordet og af de sædvanlige emner på dagsordenen til bestyrelsesmøderne. Derfor er det en god idé – en gang imellem – at afsætte tid til en mere principiel diskussion af følgende:

- Hvad er vores rolle i bestyrelsen?
- Hvad er strategien og vores rolle i forhold til strategien?
- Hvordan sikrer vi et godt samarbejde med den daglige ledelse?
- Hvad bør være vores fokusområde det næste år?
- Hvad forventer vi af hinanden?

Samspillet mellem bestyrelsen og den daglige ledelse

Figuren viser samspillet mellem bestyrelsen og den daglige ledelse. Parterne skal have forståelse for hinandens roller, og hvor galt det kan gå, hvis de bevæger sig dybt ind i hinandens områder. Man skal samarbejde og være hinandens sparringspartnere.

Samspillet mellem bestyrelse og ledelsen

Kodeks

Har I afklaret bestyrelsens og de ansattes roller og opgaver?

Kompetent vandværksdrift handler også om at definere, hvilke roller bestyrelse og ansatte har ansvaret for. Når roller og ansvar er tydelige, kan misforståelser undgås.

Som en del af ”Kodeks for godt bestyrelsesarbejde” har vi udviklet værktøjer, som I kan bruge til at afklare roller og ansvaret for vandværker med og uden ansatte.

Vandværk med ansatte

Skab klarhed om roller, ansvar og beføjelser hos henholdsvis bestyrelsen og den daglige leder og formulér retningslinjer for rolle- og ansvarsfordeling skriftligt.

Vandværk uden ansatte

Hos mindre vandværker varetages driften ofte af en fra bestyrelsen, mens de andre bestyrelsesmedlemmer har andre kasketter på. Sæt jer sammen i bestyrelsen og skab klarhed om jeres rolle- og ansvarsfordeling. Bestyrelsen varetager den overordnede og strategiske ledelse af vandværket og sikrer, at rammerne for den daglige ledelse er tydelige. Den daglige leder har entydigt ansvaret for den daglige drift og eventuelt andre ansatte.

Find værktøjerne her: danskevv.dk
> Viden om > Kodeks > Samspil mellem bestyrelse og daglig ledelse

SIEMENS
Ingenuity for life

Niveaumåling

SITRANS LT500

– fremtidens kontrolenhed til niveaumåling er på markedet.

Nu er den fælles afløser for kontrolenhederne Multiranger, Hydroranger og LUT400 lanceret og frigivet. SITRANS LT500 kan bruges til styring af pumper og niveaumåling i tanke og kan nemt integreres i dit automatiseringssystem.

Fordele

- Kompatibel med SITRANS LR100, LU240 eller anden 2-tråds 4-20 mA transmitter
- Indbyggede funktioner for nøjagtig åben kanal flowmåling
- Forprogrammerede rutiner for pumpestyringer
- Mulighed for datalogning på SD-kort og avanceret diagnosticering
- Klar til digitalisering med HART 7.0, PROFIBUS eller MODBUS RTU.

Vi tror på, at enhver succes starter med en sikker og pålidelig måling.

www.siemens.com/sitransLT500

Tema | Kompetent vandværksdrift

Af Susanne Teglkamp
Grafik: Adobe Stock

Byd kvinderne op til dans

Vi har en kvindelig statsminister og en dronning, og der er kvinder på direktørposterne i både det offentlige og det private. På vandværkerne er kvinderne så småt på vej ind, men der er stadig langt mellem dem i vandværkernes bestyrelser.

En af årsagerne til det skal måske findes i, at der skal være ledig stol, før der kan komme et nyt medlem ind.

Kvinder er interesseret i vand

Bente Ørndrup fra Jægerspris Vandværk har ikke en teknisk faglig baggrund, men hun har i flere år interesseret sig for vandværket. Hun har været til adskillige generalforsamlinger i vandværket og har altid oplevet, at der er en god stemning. Og så ser hun også et højere formål med at deltage i bestyrelsesarbejdet: "Jeg vil gerne gøre lidt for, at der også er rent grundvand til vores efterkommere".

Det er gået stærkt for Bente Ørndrup. Hun stillede op til en suppleantpost på generalforsamlingen i Jægerspris Vandværk i april 2019. Hun var aktiv fra start og deltog på alle bestyrelsesmøderne, og var klar da der blev en ledig plads i bestyrelsen allerede i januar 2020.

3 ud af 5 kvinder i bestyrelsen

Til gengæld er Hovedgård Vandværk

mellem Horsens og Skanderborg atypisk. Der er nemlig en overvægt af kvinder i bestyrelsen - 3 ud af 5 pladser. Lene Kraglund kom som den første kvinde ind i bestyrelsen for 9 år siden og er i dag formand. Hun er uddannet ingeniør og arbejder med spildevand. De to andre kvinder i bestyrelsen har også relevant faglighed i forhold til bestyrelsesarbejdet i en vandværksbestyrelse.

Lene Kraglund oplever, at det er lige så let at rekruttere kvinder som mænd til bestyrelsen – de skal bare spørges. Hvorfor skal vi have flere kvinder ind i bestyrelserne?

Skal man overhovedet bruge krudt på at få flere kvinder ind i vandværkernes bestyrelser?

Ja, ud fra et diversitetssynspunkt er der ingen tvivl om, at det godt kan svare sig. Forskellighed betyder, at man får dækket flere vinkler og får skabt nogle bedre løsninger til gavn for vand-

værkerne og forbrugerne. Ser vi mod de store virksomheder, har de også i de senere år haft fokus på at få større forskellighed ind i deres bestyrelser. Lene Kraglund mener, at diversitet er vigtig. Hun ser også gerne, at der kommer flere kvinder ind i vandværkernes bestyrelser. Men det vigtigste er, at bestyrelsesmedlemmer har noget at byde ind med i arbejdet.

Hvordan får vi flere kvinder i bestyrelserne?

Lene Kraglund har oplevet, at mange kvinder ikke kommer til generalforsamlingerne, og i det hele taget kan det godt være lidt tilfældigt, hvem der møder op. Bestyrelserne bør tale om, hvilke kompetencer, der er brug for, og skal de gå ud og opfordre dem til at stille op til bestyrelsen. Så derfor er hendes råd at gå ud og prikke til dem. Bente Ørndrup, som har siddet i bestyrelsen for Jægerspris Vandværk i under et år, er ikke i tvivl. Hun vil forsøge at prikke til andre kvinder til næste generalforsamling for at få dem til at stille op.

Derudover kan det være en rigtig god idé at introducere suppleantposten som en form forføl ordning. Så kan både kvindelige og mandlige kandidater være med og se, om det er noget for dem, inden de beslutter sig for at gå efter en egentlig bestyrelsespost.

”Kære bestyrelser, byd kvinderne op til dans eller med andre ord – gå ud og prik dem på skuldrene. Kvinderne er derude, og de både kan og vil gerne bidrage.

Af Rikke Thorbjørn, freelance journalist
Foto: Privat

Kvinder går forrest i Trevang

Der er ingen tvivl om, at der er en hel del mænd repræsenteret i bestyrelserne i de forbrugerejede vandværker rundt om i Danmark. Men i Trevang Vandværk i Furesø Kommune er det omvendt. Her sikrer tre kvinder drikkevandet.

31 år, højgravid og nybagt husejer. Der var nok at se til, da Line Hougaard sad på sin første generalforsamling i Trevang grundejerforening og vandværk.

”Min mand og jeg var netop flyttet til området, og jeg var med til min første generalforsamling, hvor den tidligere formand fratrådte før tid, da han skulle flytte. Der var ikke andre, der meldte sig til formandsposten, og så tænkte jeg, at det måske kunne være en god måde at få fingrene ned i lokalsamfundet. Og så meldte jeg mig”, siger Line. Line Hougaard blev valgt som formand på generalforsamlingen, samtidig med at Jette Arildsen blev indsat som kasserer. En mand blev herefter valgt som driftsansvarlig, men han måtte imidlertid trække sig på grund af manglende tid, og så sprang Birgitte M. Nedergaard til.

”Birgitte havde lysten til at stå for det driftsmæssige, men hun havde lige brug for lidt længere betænkningstid, inden hun sprang til. Hun ville gerne det praktiske, men havde ikke den store lyst til det administrative. Det område er kasserer Jette stærk i, og derfor valgte vi i bestyrelsen at lave en naturlig deling af opgaverne i forhold til hvem, der er interesseret i hvad, og så var Birgitte klar”, siger Line.

Det er derfor lidt et tilfælde, at de endte med at være tre kvinder i front, men fælles er en lyst til at involvere sig i lokalsamfundet og få direkte adgang til indflydelse.

Nysgerrighed og lysten til at lære er nok

Line er økonomiuddannet og har arbejdet i banksektoren hele sit voksenliv. Hun har derfor altid haft med kunder at gøre, og evnen til at snakke med mennesker kan hun trække på i sin rolle som formand. Men hun anede intet om vandværker.

”Den tidligere kasserer tog mig i hånden og delte ud af sin viden. Han havde en naturlig interesse for Trevang Vandværk, og han lærte faktisk os alle op. Det har været afgørende for, at den nye konstellation er kommet så godt fra land”, siger Line.

Birgitte har heller ikke en teknisk baggrund, men derimod praktisk erfaring fra byggerier og en stor portion lyst.

”Birgitte er dedikeret og detaljeorienteret og har virkelig interesse for at sætte sig ind i nye ting. Og jeg tror, det sidste, interessen, er alfa og omega for at betjene rollen som driftsansvarlig”, siger Line.

Trevang Vandværk

Kommune: Furesø
Anlagt: 1960, moderniseret og digitaliseret i 2016
Forbrugere: 175 husstande
Udpumpet vand: Ca. 16.000 m³ pr. år

”Budskabet er, at alle kan det, de har lysten til. Det er lysten og engagementet, der driver arbejdet”, siger Line Hougaard, formand i Trevang Vandværk.

”Der er ikke én, der står med al viden, og der er derfor heller ikke pres på kun én person. Det gør det nok også lettere nu at melde sig som ny til arbejdet i bestyrelsen”.

Line Hougaard.

Ingen roller er mejslet i sten

I Trevang Vandværk er det grundejerforeningen, der driver vandværket. Historisk har det derfor også være formanden af grundejerforeningen, der havde ansvaret for vandværket. Den konstellation har fungeret indtil for fem år siden, hvor det var de samme få personer, der sad med et stort ansvar i begge foreninger (der sad i de samme roller i mere end 10 år). Men der har i foreningen været en naturlig udvikling mod at få udspecificeret rollerne. Et ønske Line fra starten bakkede op om.

”Jeg meldte klart ud fra starten, at jeg ikke ønskede også at have ansvaret for driften af vandværket. Jeg tænkte ikke, at jeg i en barsel og lige flyttet til området ved siden af den nye formandspost også skulle varetage det”, griner Line.

Men selv om ansvaret for vandværket i dag ligger hos Birgitte som driftsansvarlig, og at alle har deres særskilte ansvarsområder, så er der ikke nogen roller, der er mejslet i sten.

”Ingen af os er bange for at spørge om hjælp, og vi supplerer naturligt hinanden på tværs af roller. Og det er måske derfor, vores samarbejde fungerer så godt. Der er ikke én, der står med al viden, og der er derfor heller ikke pres på kun én person. Det gør det nok også lettere nu at melde sig som ny til arbejdet i bestyrelsen”, siger Line.

Kollektiv viden sikrer driften

Bestyrelsen arbejder lige nu med tiltag, der skal automatisere processerne for at sikre driften, vedligehold og lovpligtige analyser.

”Vi skal ikke lave processer, der gør tingene unødvendigt tunge, men vi skal opretholde en sikker drift, der ikke er personafhængig, når folk for eksempel flytter. Det kommer igen tilbage til, at vi i bestyrelsen ser det som et kollektivt ansvar at sikre rent drikkevand i Trevang”, siger Line.

”Jeg forstår ikke, at der er så få kvinder i bestyrelserne. Det er naturligt for kvinder at bekymre sig om de nære fællesskaber. Jeg tror, at vi skal gøre mere ud af at forklare, at en moderne vandforsyning ikke kun handler om at skrue på maskiner, men også om at sikre, at vi kan give vores rene drikkevand videre til de næste generationer”, Susan Münster, direktør i Danske Vandværker.

Vi er DI-Trykluft

Vi er eksperter i oxygen- og nitrogenanlæg, kompressorer og trykluft til industrien.

Vi har landsdækkende service og vedligehold af alle mærker, hele døgnet, alle ugens 7 dage, hele året.

Tlf.: 5556 5615 · di-trykluft.dk

Oxygen- & Nitrogenanlæg

Landsdækkende døgnservice

DE DATA, DU HAR BRUG FOR (NÅR DU HAR BRUG FOR DEM)

Læs mere på ramboll.dk/vandtotal

RAMBOLL

RAMBOLL LEVERER IT-LØSNINGER, DER KOMBINERER FORBRUGSAFREGNING OG GIS-DATA. DERMED FÅR DU ADGANG TIL VALIDE DATA, NÅR OG HVOR DU HAR BRUG FOR DEM.

Tema | Kompetent vandværksdrift

Af Mette Kingod, kommunikationsmedarbejder
Foto: Adobe Stock

Netværk for kvindelige bestyrelsesmedlemmer

Hvis du er kvinde og bestyrelsesmedlem i et vandværk, så går der ikke mange af jer på dusinet. Du mangler måske et forum, hvor du kan få inspiration, dele viden og erfaringer om bestyrelsesarbejdet?

Nu er der et nyt initiativ på vej: Et netværk for kvindelige bestyrelsesmedlemmer, hvor du sammen med andre kan dykke ned i 1-2 bestyrelses- og ledelsesfaglige temaer per gang.

Det er som led i den nye foreningsstrategi, at vi vælger at afprøve interessen for dette netværk med det formål at støtte op om den større mangfoldighed.

Møderne i netværket faciliteres af en professionel ledelsesrådgiver, der hver gang indleder med oplæg til videre debat og videndeling. Af og til kan en af netværksdeltagerne holde et oplæg, der giver bolden op til debat. Emner i netværket kan for eksempel være:

- Bestyrelsen som ledelse – hvad er bestyrelsens rolle, og hvad er den driftsansvarliges rolle?
- Hvordan øger jeg min gennemslagskraft i bestyrelsen?
- Strategiarbejdet i bestyrelsen.
- Gode bestyrelsesmøder.
- Hvad kan man tage med af personlig læring fra bestyrelsesarbejdet?
- Flere kvinder i bestyrelserne? Hvorfor og hvordan?

Der holdes to netværksmøder om året – evt. suppleret med et digitalt møde. I stiller på skift lokaler til rådighed, hvor vi kan holde netværksmøderne hver gang fra kl. 16.00 – 20.00. Du tilmelder dig for et år af gangen, og det koster 2.990 kr. Netværket lægger fra kaj første gang i foråret 2021. Et optimalt antal deltagere i et netværk er 15-25 personer.

Hvis du er interesseret i at høre mere om netværket for kvindelige bestyrelsesmedlemmer, kan du kontakte faglig chef Mette Oht Klitgaard mok@danskevv.dk

Af Mette Kingod, kommunikationsmedarbejder
Foto: Adobe Stock

Børup og Taulov:

Sådan spiller vi de eksterne samarbejdspartnere bedre

Et skræddersyet hygiejnekursus til vandværkernes faste håndværkere gør det nemt at være kvalitetsbevidst. Kurset gav en fælles forståelse for, hvordan VVS'ere og entreprenører i højere grad kan tænke hygiejnen ind i arbejdet.

Vandværkerne i Taulov og Børup ved Fredericia inviterede deres faste eksterne håndværkere på hygiejnekursus.

”Det er ikke fordi, vi er utilfredse med deres arbejde, men vi vil gerne sætte ekstra fokus på hygiejnen. Og du ved, os vandværksfolk, vi vil gerne optimere, hvor vi kan”, siger Torben Nielsen, vandværkspasser på Børup Vandværk.

De to vandværker er nærmest naboer og deler både idéer, viden og de samme lokale håndværkere. Både Torben Nielsen og Peter Storgaard, som er formand på Taulov Vandværk, blev enige om, at de kunne dele udgifterne og invitere Alpedalens VVS og grave-entreprenørerne Christian Andersen og Kim Pallesen med på et kursus. Desuden deltog vandværkernes egne folk.

”Det gode ved at bestille et skræddersyet kursus er, at vi har fået et fælles

fundament at tale ud fra. For eksempel fortalte underviseren om et par forureningsager og fik alle til at forstå, hvor lidt, der skal til for, at det kan gå rigtigt galt”, fortæller Torben Nielsen.

Lars Dahl fra Alpedalens VVS uddyber: ”Kurset blev en øjenåbner for os. Jeg tror, forståelsen er blevet større i forhold til, at et vandværk er en fødevareproducent. Når vandværksfolkene er så omhyggelige med hygiejnen inde på vandværket, er det vigtigt, at vi ikke gør noget, der kan ødelægge vandets kvalitet på vej ud til forbrugernes vandhaner. Vi skal også have en virkelig høj hygiejnstandard, når vi arbejder ude på ledningsnettet”.

Fælles forståelse af hygiejne

Og det er jo lige præcis derfor, at Torben Nielsen og Peter Storgaard an-

befaler andre vandværker at gøre som dem. Det eksterne VVS-firma arbejder kun ude på ledningsnettet – de kommer slet ikke ind på vandværket, og de er gode til deres arbejde.

Børup Vandværk
780 forbrugere
92.000 m³
Fredericia Kommune

Taulov Vandværk
Forbrugere 655
100.000 m³
Fredericia Kommune

”Men vores VVS-firma laver også andre opgaver, og sådan tror jeg, det er mange andre steder. Derfor er det vigtigt, at vi har klare aftaler om, at der for eksempel bruges rensmidler, at værktøjet er rent og sterilt, og at det ligger i rene spande. Vi er meget optaget af, at svendene for eksempel ikke bruger en rørtang, der i den forrige opgave har været i kontakt med en faldstamme hos Hansen nede i byen”, siger Peter Storgaard.

Torben Nielsen nikker og fortsætter: ”Det er det muliges kunst. Heldigvis er det de samme 2-3 svende, der arbejder for os, og på den måde lærer vi hinanden godt at kende. Jeg er selv håndværker og går, så vidt det er muligt, altid med ud og kigger med, når håndværkerne arbejder. Ikke for at kontrollere, men for at vise interesse – det er min tilgang til at føre tilsyn med reparationsarbejdet”.

”Vores leverandører var straks med på forslaget om at deltage i hygiejnekurset, så det var super. Og når der er en bestyrelse, der bakkede 100 procent op og samtidig afsætter penge til det, er det godt”, siger Torben Nielsen og fortsætter:

”Man kan sige, at vi løbende får en karakter gennem vandanalyserne, og i det lange løb kan det godt betale sig at bruge ekstra ressourcer på, at alt er 100 procent i orden – faktisk kan det vise sig at være en besparelse i den sidste ende”. Og Peter Storgaard er helt enig.

Kvalitet i arbejdet

For vandværkerne betyder kvalitet også arbejdsmiljø – altså at der er kvalitet, mens arbejdet udføres.

”Kurset har været afsættet for, at vi er kommet i gang med at aftale arbejdsplaner. Vi har talt om, at vi skal acceptere, at det er det muliges kunst. For eksempel at der i varebilerne ikke er plads til et sterilt område til værktøj, som bliver brugt i arbejdet for vandværket, men at man så kan sikre hygiejnen på en anden måde”, siger Torben Nielsen.

”Arbejdsplanerne beskriver også, hvordan vi gør, når vi går ned i et hul for at reparere ledningerne, og hvordan vi lukker hullet igen. Ligesom afstivningerne skal være af en bestemt karakter og stiger og andet udstyr er sikkerhedsmæssigt i orden”, siger Lars Dahl.

Vi køber da bare kvalitet ude i byen

Torben Nielsen mener slet ikke, det er noget problem at sikre kvaliteten, selv om man er et lille vandværk og ikke har alle kompetencerne in house på værket.

”Vi køber de ydelser, vi ikke selv har. Og vi stiller krav til kvaliteten. Et kursus som dette er et godt bevis på det. Min erfaring er, at hvis man har en god dialog med sine eksterne samarbejdspartnere, så kan det ikke gå helt galt”, slutter han.

Lav din egen kampagne og få flere med om bordet til generalforsamlingen

Alle foreninger og organisationer kæmper om folks opmærksomhed. Nogle gange skal der lidt ekstra til for at få at nå ud til jeres forbrugere med opfordring om at deltage aktivt i vandværkets drift og udvikling.

En lille kampagne med et enkelt budskab kan bidrage til at få jeres budskab ud til forbrugerne: At vandværket holder generalforsamling, og at det er vigtigt, at forbrugerne deltager. Vi har udarbejdet materialerne, som I meget gerne må bruge. I kan sprede det gode budskab på hjemmeside, Facebook, opslagstavler og husstandsomdeling.

Det har stor effekt, når jeres forbrugere ser de samme budskaber flere steder og på flere medier og kanaler. Ud over de materialer, vi har lavet til jer, kan I overveje at indrykke en annonce i lokalavisen, lokalradioen og ophænge plakater og bannere forskellige steder i lokalområdet.

Hent billeder, tekst, skabeloner samt tips og tricks på danskevv.dk > Viden om > Gør dit vandværk synligt

Af Susanne Teglkamp
Graf: Medlemsundersøgelse 2020

Forskellighed i bestyrelsen er en styrke

Lad mig gætte, hvordan I ser ud i jeres bestyrelse. I er mellem 5 og 7 medlemmer, I er mænd, I har en teknisk eller økonomisk baggrund, og de fleste af jer har siddet i bestyrelsen i mere end 10 år. Cirka halvdelen af jer har gået til spejder, og mere end halvdelen af jer har aftjent jeres værnepligt og har måske endda gjort videre tjeneste i forsvaret. Mange af jer sidder i en lederstilling eller har tidligere gjort det. I deler på mange områder de samme værdier og de samme interesser. Og I har det generelt hyggeligt og godt sammen i bestyrelsen. Med andre ord: I ligner hinanden.

Undskyld, hvis jeg rammer lidt ved siden af, men jeg bygger blandt andet min formodning på resultaterne fra Danske Vandværkers medlemsundersøgelse 2020 og en undersøgelse om karrierespor, som jeg selv gennemførte i 2019.

Det er en fordel at dele værdier

Det er absolut en fordel, at bestyrelsesmedlemmer deler de samme grundlæggende værdier. Man kan sagtens være uenige, men når meningsforskellene står på et fælles værdisæt, kommer der som regel bedre resultater ud af det.

Det er ikke altid en fordel at ligne hinanden

Umiddelbart er det nemmest at arbejde sammen med andre, der ligner én selv. Vi kommer hurtigere overens med hinanden, og der er sjældent store

uoverensstemmelser. Men vi kan ligne hinanden så meget, at vi glemmer at udfordre hinanden, og det er ikke godt for udviklingen af innovative løsninger på de svære problemstillinger.

En historie fra virkeligheden

Ledelsen bestod af 7 mænd, hvoraf den yngste havde 15 års og den ældste 23 års anciennitet. De var alle vokset op i virksomheden og var meget homogene. Der var sjældent de store diskussioner i ledelsen, for man kunne hurtigt blive enige. Det var alle mænd, der havde gjort et godt stykke arbejde

for virksomheden i mange år. Men med tiden var der kommet nye teknologier til, nye udfordringer og nye forretningsmodeller, som den eksisterende ledelse ikke havde formået at samle op. Virksomheden var stagneret, og i de seneste år var det endda begyndt at gå markant ned ad bakke.

Den gamle direktør gik på pension, og det var anledningen til at ansætte en ny og væsentlig yngre direktør, som kom udefra og med nogle helt andre kompetencer. I løbet af de næste par år ændrede han ledelsesholdet, og der kom en kvindelig leder med it-kompetencer og en leder ind med stærke

marketingkompetencer. Med 3 nye og 4 gamle chefer fik man præcis den blanding af erfaring, nye kompetencer og dynamik, der fik vendt virksomheden.

Pointen med historien er, at der ikke er nogen grund til at vente med at se på, om der er det rigtige match i bestyrelsen, til man står med ryggen mod muren og ikke har andet valg.

Hvordan ser den optimale vandværksbestyrelse ud? Der er forskelle på vandværker både i størrelse og i udfordringer, og derfor kan man ikke skære alle vandværksbestyrelser over én kam. Men der er nogle generelle træk, der kendetegner de mest effektive bestyrelser.

Bestyrelsens størrelse

De mest effektive grupper består af 5-7 medlemmer. Er der færre, er der en risiko for, at der ikke er de tilstrækkelige kompetencer til rådighed. Hvis der omvendt er flere, risikerer man, at der opstår undergrupper, og at bestyrelsen bliver mindre effektiv, fordi det bliver svært at nå til enighed.

Faglige kompetencer

Bestyrelsesmedlemmer skal ikke være verdensmestre i den daglige drift af et vandværk. Den faglighed har de ansatte, men bestyrelsesmedlemmerne skal vide noget om vand og have forståelse for de strategiske udfordringer ved at drive et vandværk og levere rent vand. Behovet for kompetencer i bestyrelsen kan skifte over tid, men der vil nok altid være brug for personer med teknisk, økonomisk, administrativ og ledelsesmæssig indsigt. I fremtiden bliver der også brug for kommunikation og it-kompetencer.

Diversitet

I den optimale bestyrelse er der ikke kun forskellige faglige kompetencer, der er også forskel i alderssammensætning, erfaring og køn. En god tommelfingerregel siger, at bestyrelsens sammensætning bør spejle det omgivende samfund.

Rekruttering til bestyrelsen

Der skal et stykke benarbejde til for at opnå en bestyrelsessammensætning med diversitet i forhold til alder, erfaring, kompetencer og køn. Udfordringen er ofte, at der ikke kommer så mange til generalforsamlingerne, og ofte er det de gamle kendinge, der møder op og bliver valgt ind.

For at lykkes, kan bestyrelsesmedlemmerne i god tid inden generalforsamlingen være aktive og opfordre nye kandidater til at stille op – og meget gerne nogle, der ikke ligner dem selv.

TANKINSPEKTION MED RENGØRING!

Vi har siden 2001 arbejdet med inspektion af rentvandstanke og højdebeholdere på vandværker over hele landet. Rengøring af tankbunden udføres samtidigt og det gøres, mens værket er i drift. Du får en sagkyndig vurdering af tanken, samt tilstandsrapport med billede og videomateriale, som bruges overfor myndigheder.

Ring gerne for spørgsmål, eller se vores hjemmeside for meget mere info.

JH-DYK. DYKKER OG INSPEKTIONSFIRMA
WWW.JH-DYK.DK • TLF. 40 82 30 00

Clausholmvej 27G • 8960 Randers • Tlf: 40 82 30 00 • jh@jh-dyk.dk

Kontorhjelpen's Vandværksadministration

Lad os klare administrationen af **dit** vandværk
 - Du kan sikkert bruge tiden på noget andet!

- Alle former for bogføring
- Flytteopgørelser
- Kontrol af indbetalinger
- Udsendelse af opkrævninger
- Årsregnskaber
- Betaling af fakturaer
- Varetagelse af forbrugerkontakt

Joan Lindbjerg Hansen
 Knastvej 3, Oddense
 7860 Spøttrup
 E-mail: post@kvva.dk
 Telefon: 97 74 12 00
 www.kvva.dk

Af Susanne Teglkamp
Tegning: Adobe Stock

Hvornår er det tid at stoppe i bestyrelsen?

Medlemmerne i bestyrelserne på vandværkerne render ikke lige af pladsen, når først de er blevet valgt ind i bestyrelsen. Faktisk har omkring halvdelen af dem mere end 11 år på bagen.

Den positive side af sagen er, at der er samlet stor erfaring i bestyrelserne. Hvis man er lidt mere kritisk, kan man spørge, om der mon ikke er brug for noget fornyelse.

Spørgsmål du kan stille dig selv

Fra dag ét bør man gøre sig klart, at en bestyrelsespost ikke er for "livstid". Man bør kun sidde i bestyrelsen, så længe det giver mening for en selv og ikke mindst i forhold til den overordnede ledelse af vandværket.

Stil dig selv disse spørgsmål:

- Hvorfor sidder jeg i denne bestyrelse?
- Hvad kan jeg fortsat bidrage med?
- Hvorfor skulle jeg måske overveje at stoppe?
- Hvorfor skulle jeg fortsætte?
- Skal jeg stoppe mens legen er god?

Hvis svarene kredser om, at det er blevet en hyggelig fritidsaktivitet, at du går til bestyrelse, hvor andre går til badminton, skal du måske overveje, om du er ved at nå "sidste holdbarhedsdato", og om det er på tide at give pladsen videre til en anden.

Man skal stoppe, mens legen er god

Lorens Jessen fra bestyrelsen i Region Syd, er en af dem, der netop har stillet sig selv spørgsmålene, og efter 18 valgte han i september 2020 at trække sig fra regionsbestyrelsen.

"Vi skal sørge for, at vi også får lavet et generationsskifte. Jeg har altid ment, at man selv skal stoppe, mens legen er god. For man begynder jo også at snakke om det rundt omkring, når nogle ikke trækker sig i tide. Det er ret trist", fortæller Lorens Jessen.

Det er en svær beslutning

Det er lettere sagt end gjort. Og for Lorens Jessen var det ikke en nem beslutning at træffe.

"Jeg har haft så mange gode oplevelser og mødt så mange vandværksmennesker, som det altid har været positivt at være sammen med. Det har været en rigtig svær beslutning, som jeg har gået og funderet over et halvt års tid", siger han.

Lorens Jessen forlader dog ikke bestyrelsesarbejdet helt, for han er stadig med i bestyrelsen i Kliplev Vandværk. Det har han i øvrigt været i omkring 35 år.

Kan man blive for gammel?

Skal man stoppe med bestyrelsesarbejdet, når man når en vis alder - for eksempel når man bliver pensioneret? Nej, ikke nødvendigvis. Har man energi, og har man fulgt med og kan bidrage, så giver det mening at fortsætte.

Tal om generationsskifte i bestyrelsen

Det kan være rigtig svært at sige farvel til en bestyrelse, hvor man har brugt megen tid og har haft så mange gode oplevelser.

Derfor er det en god idé at tale om, at hele bestyrelse har et ansvar for, at der sker et generationsskifte. Ikke fra den ene dag til den anden, men løbende. Det er også en god idé at minde hinanden om, at det handler om, hvad der er bedst for vandværket og dets fortsatte udvikling.

Mit råd er, at bestyrelserne tager en helt principiel diskussion om dette og med udgangspunkt i en række temaer, for eksempel:

Alderssammensætningen i bestyrelsen

Har langt de fleste bestyrelsesmedlemmer godt og vel nået pensionsalderen, så er det vel en rimelig overvejelse, om ikke der skal fornyelse til og nogle yngre kræfter ind.

Antal år i bestyrelsen

Der kan være bestyrelser, hvor alle bestyrelsesmedlemmerne har siddet meget længe, og hvor der ikke er kommet nye ind i en årrække. Her vil det måske være relevant at tale om, at der skal være en passende blanding af nye og erfarne medlemmer.

Erfaringer

Der sker hele tiden udvikling inden for vandværksområdet og nye teknologier

kommer til. Det kan betyde, at der er brug for folk med andre erfaringer og kompetencer i bestyrelsen. Det er også relevant at se på kompetencesammensætningen i bestyrelsen i forhold til vandværkets udfordringer i fremtiden.

Den metaltrætte bestyrelse

Lad mig slutte af med en historie om en bestyrelse, der sad alt for længe. På et tidspunkt arbejdede jeg for en bestyrelse, hvor både formand og resten af bestyrelsen havde siddet siden foreningens start for 20 år siden. De første mange år lagde alle et stort engagement i bestyrelsesarbejdet og drev foreningen frem til succes og fik mange medlemmer. Men så begyndte metaltrætheden i bestyrelsen at melde sig. Der kom færre idéer og færre arrangementer, og medlemmer begyndte at falde fra. Alligevel kunne og ville bestyrelsen ikke slippe deres pladser.

På et tidspunkt lå foreningen død i to år uden aktiviteter og generalforsamling, indtil et par menige medlemmer indkaldte til en ekstraordinær generalforsamling og nærmest sparkede den gamle bestyrelse ud. Nu blomstrer foreningen igen.

Men det var en synd og skam, at den gamle bestyrelse, som havde lagt så mange kræfter i foreningen, skulle gå af på den måde.

Mindre kalk i
vandværkets
ledninger?

WATER TECHNOLOGIES

Re.CaP

– et effektivt og prisvenligt alternativ
til blødgøring på vandværket

- Op til 90 % reduktion af kalkfældning
- Uændret drikkevandskvalitet
- Nem at implementere
- Fuldautomatisk
- Billigere end blødgøring

Hør mere om Re.CaP

på Danske Vandværkers
online foredrag
fredag d. 29. januar 2021,
hvor Christian Balder fra
Krüger fortæller
om emnet.

www.kruger.dk

Tlf: 3969 0222

Resourcing the world

KRÜGER VEOLIA

Tema | Kompetent vandværksdrift

Af Tue Kofod, rådgiver
Grafik: Adobe Stock

Sæt dig selv på bænken, hvis du er inhabil

Inhabilitet. Interessekonflikt. Eller sagt på en anden måde:
Hvis én eller flere af vandværkets bestyrelsesmedlemmer
samtidig er lodsejere, som har krav på erstatning for sprøjte-
frie BNBO'er, så bør I sørge for at sætte disse personer på
bænken, indtil forhandlingerne er overstået.

Det er vigtigt, at vandværkets bestyrelse handler uafhængigt af sær-
interesser og udelukkende træffer
beslutninger, der gavner vandværkets
forbrugere. Samtidig undgår du som
enkeltperson at komme i klemme, hvis
du forholder dig til, om du kan være
inhabil.

Bestyrelsesmedlemmer kan på for-
skellige vis være inhabile i BNBO-for-
handlingerne, særligt hvis én eller flere
samtidig er lodsejere og har krav på en
erstatning – et engangsbeløb – for
at stoppe erhvervsmæssig brug af
pesticider og evt. nitrat i det udpegede
BNBO-område.

Mange vandværker har boreriger
placeret på et landbrugsareal, hvor
kommunen vurderer, at en indsats er
nødvendig inden for det boringsnære
beskyttelsesområde (BNBO), og hvor
vandværket frem mod 2023 skal for-
handle med lodsejere.

Begge parter har naturligvis en inte-
resse i at få mest muligt ud af forhand-
lingen. Vandværksbestyrelsen skal
varetage forbrugernes interesser, da
udbetalingen af erstatningen til lods-
ejeren kan medføre prisstigninger.
Læs mere om inhabilitet og kodeks for
godt bestyrelsesarbejde

Læs eller genlæs

Temaet om Kodeks og bestyrelsesarbejde i Vandposten
januar 2020: danskevv.dk > **Ak-
tuelt** > **Vandposten** > **Januar 2020**
Specielt artiklen "Sådan passer I
på jer selv, mens I skaber værdi" på
side 22.

Kodeks for godt bestyrelsesarbejde på
danskevv.dk > **Viden om** > **Kodeks**

Læs også Kodeks for godt bestyrelsesarbejde på
danskevv.dk > **Viden om** > **Kodeks**

Af Mette Kingod, kommunikationsmedarbejder
Foto: Privat

Kompetent vandværksdrift nås gennem kurser og gå på mod

Rikke Nielsen er vandværksbestyrer på Frederiksberg Vandværk i Sorø. Hun har mindre end et års praktisk ledelse og drift af vandværket i benene, til gengæld har hun vand i blodet og er tredjegerations vandperson i familien, der er involveret i det vestsjællandske vandværk. Netop den dag, hvor Vandposten har sat Rikke stævne, har hun lidt sved på panden – fornemmer man – for der er to ledningsbrud, der skal håndteres. Men vi gennemfører interviewet alligevel.

”I år har vi haft ikke mindre end 16 brud på ledningerne”, fortæller Rikke lidt forpustet. Årsagen skyldes et nedslidt ledningsnet, og oven i det har den tørre sommer været hård ved ledningsnettet, fordi det var nødvendigt at lukke helt for vandet i perioder. Når man så åbner for vandet igen, så opstår der jo brud på de gamle ledninger”, konstaterer Rikke lidt tørt.

Kursus i lækagesøgning på eget vandværk

Derfor er det heller ikke overraskende, at Rikke Nielsen har meldt sig til kurset i lækagesporing. Og tilmed var Rikke så venlig at stille eget vandværk til rådighed som ramme for kurset, der fandt sted i oktober.

”Jeg er optaget af lækagesporing og alt, hvad der har med ledningsnettet at gøre. Vi renoverer de nedslidte ledninger – et par veje om året – i takt

med, at økonomien tillader det. Vi har en liste så lang med prioritering af, hvornår vi renoverer hvilke vandledninger, men lige nu er 1. prioritet en ny boring til næste år. Samtidig har vi styr på de mange andre indsatser. Det er en strategisk tilgang til opgaven, men oven i det kommer de uforudsete opgaver, der skal håndteres her og nu”, fortæller Rikke Nielsen.

Kompetent vandværksdrift

Rikke har ansvaret for både drift, udvikling og administration. Siden hun startede i februar, har hun haft travlt med at sætte sig ind i en masse ting omkring driften, og hun løser en række opgaver, så som at bestille alle reserverede hjem, GPS-opmåle og registrere

ledningerne i Thvilums online system, og så er der selvfølgelig den daglige vedligeholdelse af selve vandværket.

”Jeg er nok sådan en learning by doing-type. Jeg finder ud af tingene ved at prøve mig frem. Men man kommer ikke uden om, at kurser klæder en rigtig godt på. Jeg sætter en ære i at gøre mig umage for at være en kompetent samarbejdspartner for den lokale VVS'er og entreprenør, som begge gør et helt fantastisk arbejde”, fortæller Rikke Nielsen.

For at styrke sine kompetencer, har Rikke Nielsen prioriteret at deltage i en række kurser her i efteråret blandt andet også de lovpligtige hygiejne- og driftskurser.

”Corona satte i foråret en stopper for al kursusaktivitet. Men jeg tror faktisk,

at det har været en fordel – i hvert fald for mig. Jeg har brugt tiden på at læse og nørde mig ind i vandværksdriftens mange facetter. Det betyder, at jeg på kurserne kan stille mere relevante spørgsmål og kender fagudtrykkene, og på den måde får jeg mere med hjem”, fortæller Rikke Nielsen.

Rikke har også meldt sig til foreningens ledernetværk, som hun beskriver som et smørhul af viden og gode fif for en nybegynder.

”Det var fantastisk at møde de her garvede vandfolk, der har prøvet lidt af hvert. De kan hive gode fif ned fra stort set alle hylde, så videndelingen er helt i top i det forum. Jeg har nu en masse nye kontakter, som jeg kan trække på, hvis det brænder på i dagligdagen”, siger Rikke Nielsen.

Om at bedrive ledelse, når man er alene

”Det lyder måske lidt mærkeligt, at jeg udøver ledelse hver eneste dag, når jeg nu er den eneste ansatte”, filosoferer Rikke og fortsætter:

”Men det gælder om at være en kompetent kunde, der ved, hvad hun taler om. For eksempel er jeg blevet mere opmærksom på, at det lokale VVS-firmas arbejdsprocesser optimeres for at undgå at få bakterier i ledningsnettet under reparationerne. Så vidt det er muligt, vil jeg gerne have, at vandet løber let, mens de reparerer brud på ledningerne, og at de først lukker helt, når reparationen skal udføres. Det kræver, at man ved, hvad man taler om – altså fremstår kompetent og bedriver ledelse – for de VVS'ere, der udelukkende arbejder med vand, er meget dygtige og omhyggelige og holder en høj hygiejnstandard”, fortæller Rikke Nielsen.

Samarbejde med bestyrelsen

”Jeg har et godt samarbejde med bestyrelsen, og vi afholder bestyrelsesmøder 4 gange om året. Der er en stor tillid til, at jeg håndterer den daglige drift. Jeg informerer om de store projekter, og hvis der skal tages større beslutninger, bliver de selvfølgelig vendt med bestyrelsen. Bestyrelsen har stor tillid til, at jeg træffer de rigtige beslutninger og ikke bruger penge på unødvendige ting”, siger Rikke Nielsen.

Rikke Nielsens familie har i mange år været involveret i vandværket. Det begyndte med hendes oldefar, der i 1986 kom med i bestyrelsen, i 1993 kom hendes far med i bestyrelsen, han blev vandværksbestyrer fra 2006 til 2020, hvor han gik på pension.

”Bestyrelsen havde egentlig fundet en afløser for min far, men han sprang fra, og stillingen blev genopslået. Jeg søgte den på lige fod med andre, og bestyrelsen valgte mig, da jeg kan lidt af det hele. Hvis jeg skal være ærlig, så havde jeg aldrig forestillet mig, at jeg skulle ende i ”vandet”, men nogle gange sker der de mest uforudsete ting i ens liv”, slutter Rikke Nielsen.

Her ses Rikke Nielsen sammen med formand Søren Stensgaard ved den gamle boring. Rikke Nielsen er uddannet inden for økonomi og har været leder i restaurationsbranchen i 10 år, men de seneste mange år har hun været driftschef i Shell med ansvar for 9 benzinstationer.

Rikke Nielsen i gang med at lytte efter lækager.

Frederiksberg Vandværk
230.000 m³ vand
Forbrugere: 1.863
Kommune: Sorø

Tiden går hurtigt...

Der er nu kun 2 ½ år til jeres ledningsregistrering skal være klar til at opfylde kravene i den nye LER lov.

En ordentlig ledningsregistrering tager tid – og der er stadig mange værker der mangler digital ledningsregistrering.

Er jeres værk klar til LER2? - ellers kontakt os og hør nærmere.

THVILUM
THVILUM A/S · AABYGADE 10 · 8300 ODDER · TLF. 86546233 · THVILUM.DK

Af Robert Jensen, juridisk rådgiver
Foto: Adobe Stock

Entreprenør-hygiekursus

Flere vandværker stiller krav om at entreprenører, der arbejder for vandværket, kan dokumentere, at de har deltaget i et hygiejnekursus.

Efter halvdags hygiejnekurset er entreprenørerne blevet klædt på til, hvordan de kan bidrage til at nedsætte risikoen for forurening ved ledningsarbejde.

Vi har planlagt to kurser:

25. maj i Sorø
27. maj i Brædstrup

Du kan læse mere om kurset på danskevv.dk > Arrangementer

Gravearbejde uden autorisation

Arbejde på installationer og stikledninger kræver autorisation

Arbejde på installationer og stikledninger kræver, at håndværkeren har en VVS-autorisation. Det sikrer, at den, der udfører arbejdet, har den nødvendige viden til at kunne udføre arbejdet fagligt korrekt. Samtidig udføres arbejdet under ansvar – og i sidste ende kan håndværkeren få frataget sin autorisation, hvis der begås alvorlige fejl.

... men arbejdet på forsyningsledninger kræver IKKE autorisation

Der er ingen til krav til håndværkerne om autorisation og faglig specialviden, når der arbejdes på forsyningsledninger. Af og til fører det til, at der sker fejl og overgravninger af ledninger. Det kunne delvist undgås, hvis entreprenører skulle gennemføre en grunduddannelse ved en fagskole. Uddannelsen skal give dem grundlæggende viden om blandt andet ledningsregistrering.

Uddannelse af graveentreprenører kan også bidrage til at højne vandværkets arbejde med mere kvalitet og færre graveskader, fordi vandværket så kan kræve at håndværkerne, der arbejder på ledningsnettet, har den nødvendige faglige viden.

Dansk Ledningsejerforum, som Danske Vandværker er medlem af, arbejder for, at uddannelse af entreprenørerne bliver mulig, så ledningsejerne kan vælge de firmaer, som bruger uddannede personale.

Fra kilde til hane

- ✓ Tilstandsrapporter
- ✓ Nybygning af vandværker
- ✓ Renovering af vandværker
- ✓ Montage og service
- ✓ El og SRO
- ✓ Energioptimering
- ✓ Blødgøring uden kemi
- ✓ Udlejning af UV-anlæg og containervandværk
- ✓ Pesticidfjernelse

Udfordringer med højt metanindhold og højt energiforbrug?

- Vand og Teknik har erstattet den eksisterende energiforbrugende INKA-beluftning med en energieffektivt bundbeluftning på Ullerød Vandværk
- Bundbeluftningen er udført i drikkevandsgodkendte materialer samt med fokus på energi samt drift og vedligehold.

Hovedkontor: Michael Drewsens Vej 23 · Højbjerg
Sjællandskontor: Fruebjergvej 3 · København Ø
Tlf.: 8744 1055 · mail: info@vandogteknik.dk

Samarbejde mellem vandværkerne er vejen frem

John E. Sørensen er formand på Aarestrup Vandværk i Rebild Kommune. Vandværket leder omkring 35.000 m³ vand ud til 170 husstande i og omkring landsbyen Aarestrup, som ligger nogenlunde midt i det centrale Himmerland ved det nordvestlige hjørne af Rold Skov.

I knap 20 år har John E. Sørensen været indehaver af formandskasketten, og gennem årene er der sket en hel del på vandværket, som stammer fra 1947. Og det skorter heller ikke på udfordringer:

”Vi er så heldige, at vores vand er helt i orden, og at vi har masser af det. Så hos os handler det mere om at forebygge end om at helbrede. Vi har to borer, den ældste er fra 1968, den nyeste er fra 1994. Men intet holder som bekendt evigt, så vi holder nøje øje med udviklingen. Skulle noget gå galt, kan vi heldigvis ret hurtigt etablere en nødforbindelse til nabovandværket. Ingen af os kan jo undvære vand i ret lang tid, og derfor er vi også gået i alvorlige samtaler med nabovandværket om at gøre det til en fast nødforbindelse, forhåbentlig kan vi få det på plads til næste år. Og hvem ved, måske vi en dag indgår et tættere samarbejde. Nabovandværket er vel omkring tre gange så stort som vores, og vi er i hvert fald åbne over for alle former for samarbejde”, fastslår formanden.

John E. Sørensen er formand på Aarestrup Vandværk

”Vores fornemste opgave er at levere vand til forbrugerne i en kvalitet, der er i orden og i de mængder, der er brug for. Vi har et godt og fornuftigt anlæg med et godt ledningsnet. Vi har ikke haft ledningsbrud længe. Vores vandværk er gammelt, men pumperne er nye”.

Vandsamarbejde

Vandværkerne i Rebild Kommune er gået sammen i et vandsamarbejde for at sikre, at forsyningen med drikkevand fortsat kan ske med ikke-forurenet grundvand. Samarbejdet så dagens lys 9. september 2019 under navnet ”Vandsamarbejde Rebild Kommune”. I første omgang tiltrådte 17 vandværker samarbejdet. Formålet er at sikre, at både små og store vandværker har råd til at beskytte grundvandet, og at udgiften bliver mere ligeligt fordelt mellem forbrugerne. I første omgang er det områderne tættest på borerne, BNBO’erne, som vandværkerne skal beskytte. ”Vi betragter det som en slags gensidig forsikring. Vi betaler penge til sikring af grundvandet og kan så få hjælp fra fællesskabet, hvis det skulle gå galt”, fortæller John E. Sørensen, som er formand på Aarestrup Vandværk.

Som mange andre vandværksmænd tror John E. Sørensen ikke på, at det vil blive nemmere at drive vandværk i fremtiden, og især de helt små kan finde det meget udfordrende med de stigende krav. Derfor mener han, det er uhyre vigtigt, at vandværkerne arbejder sammen.

Vandrådet er et rigtig godt regi for samarbejde

Udover at være formand for vandværket i Aarestrup er John E. Sørensen på andet år også formand for Vandrådet i Rebild Kommune:

”Jeg gik med i vandrådet for fire år siden, fordi jeg er nysgerrig. Og så vil jeg også gerne være med til at præge tingene, derfor var det heller ikke så svært for mig at sige ja tak til formandsposten, da det blev en mulighed. Jeg lægger meget stor vægt på samarbejde, samarbejde og samarbejde. For vi kan udrette meget, når vi gør tingene sammen. Og vi bliver også mere kreative på den måde”.

Som bekendt skal alle vandværker have en hjemmeside, og vandrådets

hjemmeside - vandraad-rebild.dk - er lavet, så alle medlemsvandværker kan have en underside til den. Ud af de lidt mere end 40 vandværker i Rebild Kommune er de 25 vandværker med i rådet.

”Rent faktisk repræsenterer medlemmerne lidt over 90 procent af det vand, som ledes ud i kommunen. Men selvfølgelig vil vi gerne have flere vandværker med. Og heldigvis bliver vi stille og roligt flere og flere medlemmer i fællesskabet, det er et langt sejt træk, men vi klør på. Og får vi et nej, spørger vi bare igen senere”, lyder det fra en optimistisk vandværksformand fra det nordlige Jylland, som afslutningsvis ikke lægger skjul på, at han helst havde set, at opgaven med beskyttelse af grundvandet lå i vandrådet:

”Men på den anden side har vi et godt samarbejde med Rebild Kommune, og som bekendt kan man ikke altid få det, lige som man vil have det. Jeg synes, det er vigtigt, at det ikke minder om en boksering, hver gang vi skal i dialog med kommunen. Samarbejde er jo også at give og tage”.

Succesfulde online møder

Hvis du ikke har prøvet at holde et møde online, har du sikkert en masse spørgsmål. Hvordan kommer jeg i gang? Hvilket program skal jeg bruge? Hvordan inviterer jeg deltagerne? Hvad med lyd og billede?

Forstå teknikken i det program, du vil bruge

Der findes et hav af gratis programmer til online møder, der fungerer godt og er brugervenlige. Når du har valgt det program, du vil bruge, skal du lære det at kende. Se instruktionsvideoer på programmets hjemmeside eller på YouTube. Her får du svar på stort set alt: Hvordan du inviterer deltagere, hvordan du holder mødet med lyd og billede og meget mere. Det kan godt være, at nogle instruktionsvideoer er på engelsk, men se dem alligevel, for du kan lære en del af at se med.

Øv dig i at gennemføre mødet

Før du selv skal stå for at holde et online-møde, er det en god idé at afprøve programmet. Find en forsøgsperson, du kan invitere og lav en generalprøve. På den måde bliver du mere sikker i at bruge programmets værktøjer.

Nu er du klar til at sende invitationerne ud til mødedeltagerne.

Afholdelse af mødet

Hvordan gennemføres et online møde bedst? Er der nogle ting, du skal være opmærksom på i forhold til lyd og billede, eller hvordan du inddrager deltagerne? Ja, det er der.

Et online møde er meget anderledes end et fysisk møde. Dels kan både lyd og billede være forsinket og af dårlig kvalitet, og dels sidder I ikke i samme rum og kan aflæse ansigtsmimik og kropssprog.

Lyd og spørgsmål

Netop derfor er det vigtigt at have en mødeleder, der styrer mødets gang undervejs.

Fortæl mødedeltagerne, at spørgsmål og kommentarer kan stilles, når et oplæg er færdigt – og først, når mødelederen siger til. Hvis der er forsinket lyd, betyder det, at spørgsmål, der stilles undervejs, kan afbryde oplægsholderen og forstyrre midt i et oplæg. I kan også vælge, at spørgsmål og kommentarer stilles i chat-funktionen i stedet for i mikrofonen.

I de fleste programmer er der en "række hånden op"-funktion, som kan bruges, hvis en mødedelta-

ger, ønsker at sige noget i mikrofonen. På den måde undgås afbrydelser, og mødelederen kan styre, hvem der får ordet.

Mødelederne bør allerede ved mødets start fortælle, at alle mikrofoner skal være slukkede for at undgå baggrundsstøj. Slukket mikrofon gælder naturligvis ikke, den person, der har ordet.

Online møder kræver en god mødeledelse og mødedisciplin hos deltagerne.

Billeder

Et online møde kan godt blive lidt upersonligt, hvis man ikke kan se hinanden. Derfor bør I som udgangspunkt have kamera på alle deltagere.

Men billeder trækker en del "kraft" på internetforbindelsen, og dårlig og hakende lyd kan forekomme. Sker det, kan I overveje at bede alle om at slukke

På Danske Vandværkers hjemmeside kan du finde optagelsen fra et webinar, som har fokus på, hvordan du kan holde møder online. I optagelsen præsenteres tre gratis programmer: Skype, Teams og Zoom, som alle er nemme at bruge – og de er gratis, så længe I ikke er så mange, der deltager i mødet, og I ikke bruger det professionelt.

Se videoen her: danskevv.dk > Viden om > Webinarer og materialer

for deres kameraer, og så nøjes med at lytte til hinanden. Alternativt kan I overveje, at kameraet kun er tændt hos den person, der har ordet, så alle kan se den, der taler.

Sådan kan du gøre online-mødet mere personligt

Et online møde kan opleves lidt upersonligt. Men I kan gøre en del for at involvere deltagerne og få dem til at føle sig velkomne.

Indled med uformel snak

Indled mødet med lidt uformel snak, ligesom man ville gøre til et fysisk møde. Samtidig får I mulighed for at tjekke, at alle har lyd og kan høres, og at billeder fra kameraer virker.

Inddrag deltagerne ved at opfordre til spørgsmål

Undervejs kan mødelederen inddrage deltagerne ved at spørge, om der er spørgsmål eller kommentarer. Der kan også med fordel indlægges korte pauser, så deltagerne kan hente en kop

kaffe eller strække ben. Det er rart, hvis man skal sidde foran skærmen i længere tid ad gangen.

Husk også de "stille" deltagere

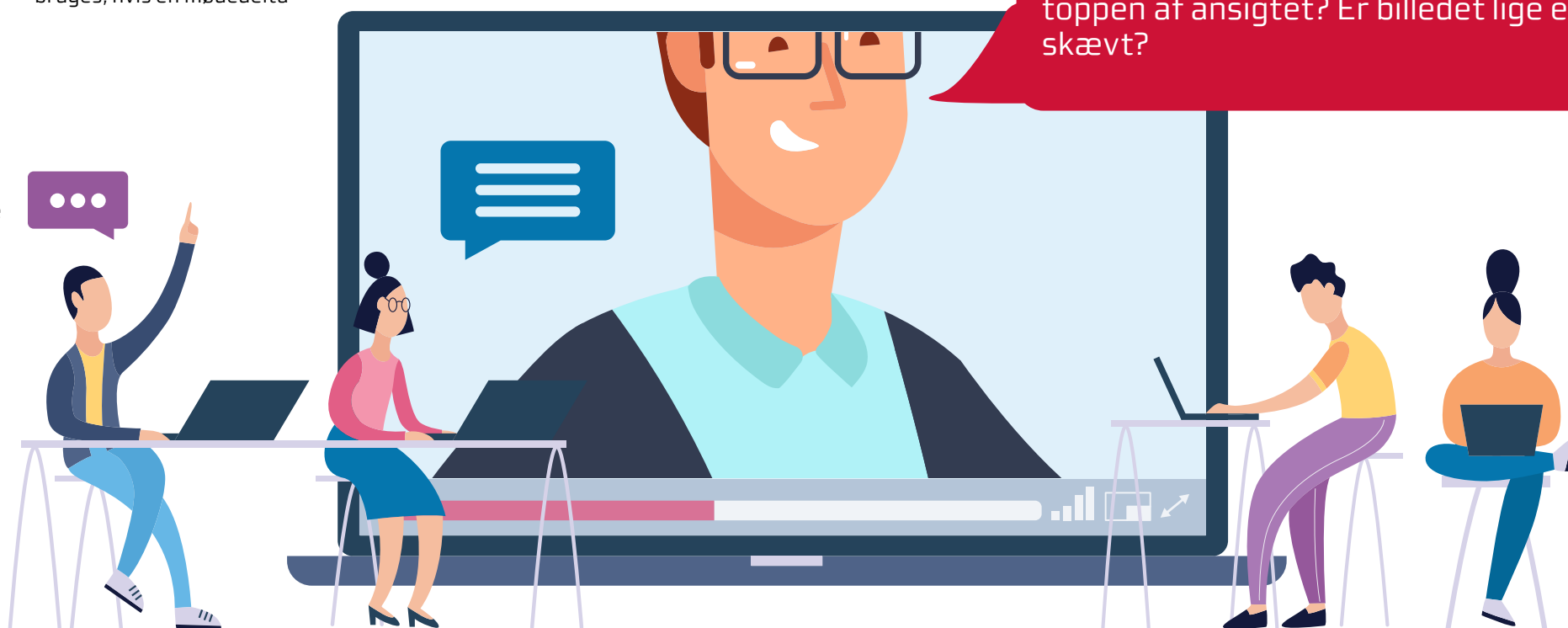
De "stille" deltagere kan inddrages ved at mødelederen stiller spørgsmål direkte til dem. På den måde vil de opleve, at deres inputs også er vigtige. Det er nemmest at få overblikket over hvem, der er de stille og talende, når der er få deltagere i mødet.

Gruppearbejde

I de fleste programmer kan deltagerne inddeles i mindre grupper i digitale grupperum, hvor de kan diskutere et emne eller løse en opgave. Det er med til at skabe variation og inddrage deltagerne.

Sidst men ikke mindst: Fysiske og online møder ER forskellige, men der er mange muligheder, og det er kun teknikken og fantasien, der sætter grænsen. Med lidt øvelse vil du opleve, at også du kan holde succesfulde online møder.

Tip: Hvis I vælger at have kamera tændt, så husk at tjekke billedet på skærmen. Er baggrunden pæn? Er der rodet? Kan man se hele dit ansigt eller kun loftet og toppen af ansigtet? Er billedet lige eller skævt?

Af Michael Lentge Andersen, it-konsulent
Grafik: Adobe Stock

Små vandværker får også tryghed gennem Samarbejdende Cybersikkerhed

Maugstrup Vandværk er et vandværk med 330 forbrugere, og de deltager i projektet Samarbejdende Cybersikkerhed for Danske Vandværker.

"Jeg tænkte først, at det mest var for store vandværker – vi har jo ikke engang en pc sluttet til vores PLC, men styrer den udefra. Men vi tilmeldte os alligevel som pilotdeltager, fordi vi ved meget lidt om it-sikkerhed og gerne ville lære mere", siger Christian Greve Hansen, formand for Maugstrup Vandværk.

"Som en del af projektet blev vores eksisterende it-setup gennemgået, og vi fik en række anbefalinger til, hvordan vi kan optimere sikkerheden i et vandværk af vores størrelse", fortæller Christian Greve Hansen.

På spørgsmålet om, hvorvidt der var nogle overraskelser, siger Christian "Vi ved ikke, om vi fik overraskelser, vi ved jo ikke, hvad vi skal kigge efter, eller hvad vi skal bede vores SRO-leverandør om at være opmærksom på".

Godt grundlag for dialog med sin SRO-leverandør

Og netop at vide, hvad man skal bede sin leverandør om at kigge på, har stor værdi.

Tom Vistisen fra In2Tek i Herning arbejder sammen med omkring 70 vandværker og fortæller:

"Vi har stor erfaring med at bygge SRO-systemer på en måde, så sikkerheden forøges gennem det operationelle setup. Det var et rigtig godt udgangspunkt, at Maugstrup Vandværk kunne præsentere en række anbefalinger fra Samarbejdende Cybersikkerhed. På den måde kunne vi tale om cybersikkerhed og forbedre sikkerheden på en række punkter".

Vi ved nu, at vi er godt dækket

For Christian Greve Hansen giver Samarbejdende Cybersikkerhed ro, så de kan fokusere på driften.

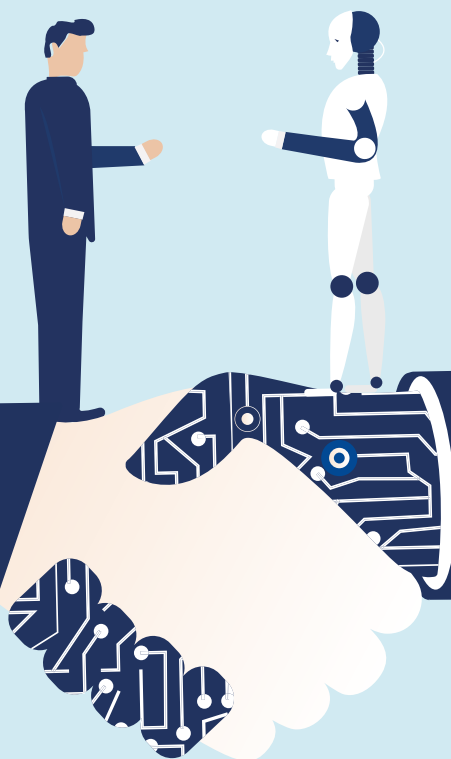
Vind et gratis it-sikkerhedstjek

"At vi har fået gennemgået vores it-systemer og indført en række tiltag på baggrund af dette, giver tryghed. Samtidig ved vi, at Samarbejdende Cybersikkerhed holder øje med vores netværk og reagerer, hvis der er noget, som ser mistænkeligt ud. Og ikke mindst ved vi, at lige nu er vores sikkerhed på et passende niveau", siger Christian Greve Hansen.

Når Samarbejdende Cybersikkerhed ruller ud, vil de tilmeldte vandværker desuden få et årshjul, som fortæller, hvad de bør gøre i forhold til cybersikkerhed og hvornår, så de ikke behøver bekymre sig om det.

Vind et gratis it-sikkerhedstjek

Hvis du er interesseret i at vinde en gratis gennemgang af dit it-sikkerhedssetup gennem Samarbejdende Cybersikkerhed, så tilmeld dig nyhedsbrevet på info@samcyber.dk. Husk at skrive dit navn, vandværk og telefonnummer. Den heldige vinder bliver kontaktet direkte.

Samarbejdende Cybersikkerhed

Partnerskab for bæredygtig vandforsyning

Danske Vandværker er gået med i projektet "Partnerskab for bæredygtig vandforsyning", fordi det sætter fokus på beskyttelse af de grundvandsdannende oplande. BNBO har været et første step i forhold til grundvandsbeskyttelse, og nu går vi skridtet videre og sætter fokus på beskyttelse af grundvandet, der hvor det dannes.

Projektet vil fokusere på både forebyggende og afbødende indsatser med afsæt i kortlægningen af de grundvandsdannende oplande. Endelig bliver alle erfaringer samlet i et idékatalog, der udbredes til hele landet.

Projektet gennemføres i et samarbejde mellem Region Sjælland og Danske Vandværker fra 1. januar 2021 -31. december 2022.

Hvis du vil vide mere om projektet, kan du kontakte rådgiver Tue Kofod på mail tko@danskevv.dk

Projektets mål er:

- Kortlægge de grundvandsdannende oplande, som er udfordret i forhold til pesticider.
- Danne et partnerskab bestående af blandt andet myndigheder, vandforsyninger og landbrug. Partnerskabet skal på baggrund af kortlægningen udpege indsatser og områder, hvor man tester.
- Indsatserne skal på tværs af interesser arbejde for at finde og afprøve løsninger og muligheder. Løsningerne kan være både tekniske og forhandlingsmæssige med henblik på at løse eventuelle interessekonflikter.
- Komme med anbefalinger til det videre arbejde i Region Sjælland.

AC MEJERIMASKINER ApS

"Vi har gennem flere år leveret rustfrie tanke, som opfylder alle levnedsmiddel krav, til tilfredse kunder."

RUSTFRIE RENTVANDSTANKE PÅ LAGER

- Nye / brugte
- Op til 300 m³
- Stående / liggende
- Hygiejne venlige
- Flot design
- Levering og installering

Så hvis I står over for en udskiftning af vandreservoir, er I meget velkommen til at få et uforpligtende tilbud.

Se mere på www.acmm.dk

Egevej 46, DK-9480 Løkken · info@acmm.dk · Telefon +45 9883 8040

Af Mette Oht Klitgaard, faglig chef og
Ida Ruge-Andersen Friis, politisk chef

Fremtidens vandværk

– hvilke digitale løsninger skal der til?

Den nye virkelighed er en digital virkelighed. Hvad betyder det for dig, og hvordan kan digitale løsninger være med til at effektivisere drift og dialog på og mellem vandværkerne? Og hvordan kan digitale løsninger bidrage til den grønne omstilling? Det er bare nogle af de spørgsmål, som vi søger svar på.

Danske Vandværker gennemfører som led i projektet "Fremtidens digitale vandværk" tre workshops om fremtidens digitale løsninger på vandværkerne. Den første workshop fandt sted 18. december 2020 på Borup Vandværk og havde fokus på data, analyse og løsninger, og andre workshops følger senere. Projektet "Fremtidens digitale vandværk" gennemføres sammen med Borup Vandværk og Krüger A/S.

effektiv drift og nemmere arbejds-
gange. Hvad enten vi taler om digitale
logbøger, modulariseret automations-
arkitektur eller ny brug af sensordata,
skaber det enorme muligheder for at
optimere driften på vandværkerne.
Det gælder også de mindre vandvær-
ker, som de digitale løsninger selvføl-
gelig skal tilpasses til", siger Jørgen
Iversen, projektleder for vandområ-
det hos Krüger.

"Rigtig mange vandværker har allerede indført digitale løsninger, og som forening går vi ind i diverse udviklingsprojekter og bidrager dermed til ny viden og indsigt, som alle vores medlemmer kan få gavn af. Det er afgørende, at vi i tide tager de nye digitale værktøjer i brug, så vi både kan sikre effektiv drift og nem dialog med forbrugerne, men også at vi står rustet til udfordringerne med it-kriminalitet. Vand er ikke bare vand, det er også kritisk infrastruktur", understreger direktør Susan Münster og fortsætter:

"Det er vigtigt, at der er data til rådighed, som kan støtte bestyrelsen i at træffe beslutninger på et faktisk grundlag i forhold til investeringer, strategi og budgetopfølgning. Ligeså er der fremtidsmusik i digitaliseringen, som kan bidrage til online og real-time målinger af vandkvaliteten. Det kan bestyrke bestyrelsen og ansatte i, at der hele tiden bliver leveret rent vand til forbrugerne".

Susan Münster lægger derfor vægt på, at der er samarbejde og erfaringsudveksling mellem vandværkerne, så ny viden deles.

Digitalisering binder teknologier sammen på en ny måde

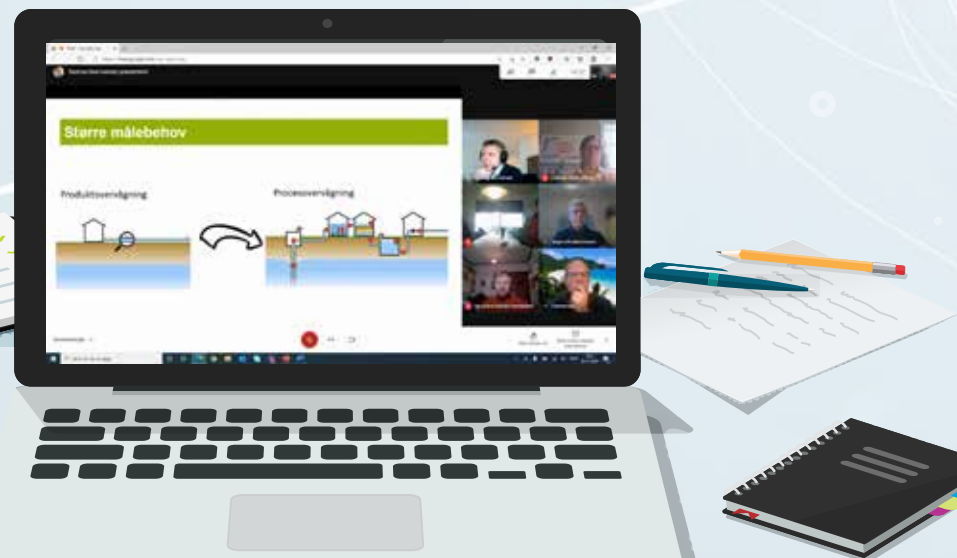
Deltagerne i workshoppen afdækkede behovet for digitalisering, for eksempel hvilke data, der findes og skal findes for at understøtte drift og administration på vandværket. Digitalisering skal give mening og bidrage til at optimere anlægsinvesteringer og minimere vedligeholdelses- og driftsomkostninger.

For Krüger A/S, der har arbejdet med digitale løsninger i mange år, er det vigtigt, at de digitaliseringsinitiativer, der sættes i gang, kan øge sikkerheden, lette arbejdsgange og reducere ressourceforbrug og omkostninger.

"Set fra vores bord skaber digitaliseringen helt nye muligheder for

Vandværker skal være med på det digitale beat

Det kan være en udfordring at følge med den digitale udvikling og bruge de teknologiske virkemidler der, hvor det giver mening. Det kræver både den rette viden og kompetencer. Derfor er der behov for konstant fokus på opgaven og løbende kompetenceudvikling.

Godkendt til drikkevand

**GODKENDT
TIL DRIKKEVAND**

Ny bekendtgørelse sikrer vores drikkevand

Hos JCH finder du en af de sikreste afspærringsventiler der findes. Vores produkter er af den kendte høje kvalitet og VA-godkendte.

Kontakt os og hør mere om den nye bekendtgørelse vedr. byggevarer i kontakt med drikkevand.

JCH
ISO 9001:2008

En løsning der holder vand

JCH A/S . TLF. 75 85 84 08 . JCHANSEN.DK

DANSK ROTATIONS PLASTIC APS

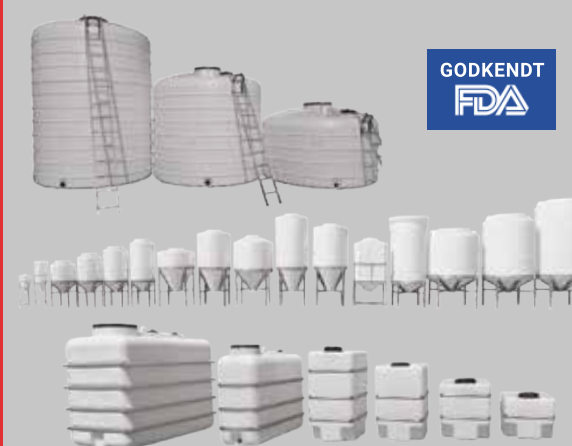
WWW.DRP.DK

VI HAR ALT I:

- LAGERTANKE
- SILOER
- BEHOLDERE

SPECIALTANKE TIL VAND- BEHANDLING

**TIL INDUSTRI OG
VANDVÆRKET**

GODKENDT
FDA

**EGET FORM
VÆRKSTED
ALU / STÅL**

**“PIONERER INDEN FOR
ROTATIONSPLASTIC
”**

Vi producerer rotationsstøbte plastemner fra 0,5 liter op til 25.000 liter.

Vi har gennem årene løst mange opgaver inden for den industrielle, offentlige og private sektor.

Vi specialdesigner, udvikler og fremstiller også specialprodukter og imødekommer altid vores kunders efterspørgsel og behov.

**VI VÆGTER DESIGN
& EFFEKTIVITET HØJT**

**FORMVÆRKSTED
I KALVEHAVE**

**VI ROTATIONSSTØBER FRA
0,5 LITER OP TIL 25.000 LITER**

Afgift på ledningsført vand

I 2021 er satsen på afgift på ledningsført vand: 6,18 kr. pr. kubikmeter.

Fra 1. februar 2021 kommer der 0,19 kr. pr. kubikmeter til grundvandsbeskyttelse og indsatsplanlægning oveni beløbet. Vel at mærke, hvis et lovforslag herom vedtages.

Denne del af afgiften skal ikke selvstændigt fremgå af opkrævninger, da den er en del af den samlede afgift, og ikke som tidligere "øremærket".

Afgiften beregnes forholdsmæssigt ud fra den samlede afregningsperiode. Regneeksempel ved helårsafregning: $0,19 \times 11$ divideret med 12 = 0,174 kr. pr. kubikmeter.

[danskevv.dk](#) > Viden om > Økonomi > Afgift på ledningsført vand

Ny vandsektorlov: Økonomisk regulering efter 2023

Den politiske proces med at udarbejde den nye regulering for vandsektorlovsselskaber er startet. I den anledning er der holdt et online møde for at orientere vandselskaberne, der er omfattet af vandsektorloven, hvad vi ved på nuværende tidspunkt.

Derudover er der nedsat en arbejdsgruppe, der skal byde ind med input til, hvordan udfordringer kan imødekommes i den kommende regulering. Dermed bliver vandselskaberne inddraget som sparringspartnere for Danske Vandværkers politiske arbejde i processen frem mod vedtagelse af et nyt regelsæt.

Hvis du vil vide mere, kan du kontakte økonomisk rådgiver Michael Hovmand på mail mih@danskevv.dk.

Det er kun relevant for vandværker, der sælger over 200.000 m³ vand om året og forventer at blive i den økonomiske regulering efter 2023.

Til september mødes vandbranchen i Bella Centret i København til verdens største vand event, som organisationen IWA inviterer til. Det sker i dagene 11.-15. september 2022, hvor industrien, forskningen og vandforsyninger mødes og deler viden og erfaringer. Programmet kendes endnu ikke.

Vi udleverer eller sælger ikke kontakt-oplysninger

I sekretariatet bliver vi ofte spurgt, om vi vil udlevere eller sælge kontakt-oplysninger om vores medlemmer. Kontaktoplysninger er personoplysninger i persondatalovens forstand og er også omfattet af markedsføringsloven. Derfor skal vi have lov til at videregive disse oplysninger. Det har vi ikke, og derfor kan vi ikke udlevere oplysningerne.

Indberetning til kommunen

Oppumpede vandmængder og evt. pejleresultater for 2020

Disse tal skal indberettes til jeres kommune – de fleste steder sker indberetningen elektronisk gennem en særlig webportal.

Kontakt jeres kommune og hør, hvor og hvordan det skal foregå.

Det er kommunen, der bestemmer, hvilket format indberetningen skal sendes i.

Indberetning til Jupiter databasen

Status for boringer

Senest 31. januar 2021 skal I indberette status for boringer til Jupiter databasen. Det er lovpligtigt at indberette disse data til den fælles offentlige database.

I kan se, hvordan I indberetter status for boringer på vores hjemmeside: [danskevv.dk](#) > Viden om > Adgang til boringer og ledninger > Indberetning af boringsstatus.

Mindeord

Villy Dahl Andersen

Den 23. december sov Villy Dahl Andersen stille ind. I sit lange virke i foreningens repræsentantskab siden 1998 var han også næstformand i Region Midt og medlem af landsbestyrelsen fra 2008-2019. Æret være hans minde.

Nyt om navne

Christian Flyvbjerg

Kommunikationsmedarbejder

Christian Flyvbjerg er uddannet cand. mag. i International virksomhedskommunikation og skal arbejde i kommunikationsteamet med formidling på alle kanaler. Christian har de seneste tre år arbejdet med digital kommunikation og markedsføring. Først hos Ingeniørforeningen, IDA, og senest hos Becker Communications på Hawaii. Han arbejder i krydsfeltet mellem det kreative og analytiske, hvor han trives med at skabe synlighed og dialog om hverdagens nyheder.

Christian er 26 år og bor i Valby med sin kæreste. I sin fritid griber han under normale omstændigheder enhver mulighed for at rejse og er særligt glad for aktive ferier. Christian startede i Danske Vandværker 7. december 2020. Mail: chf@danskevv.dk, tlf. 56 13 02 07.

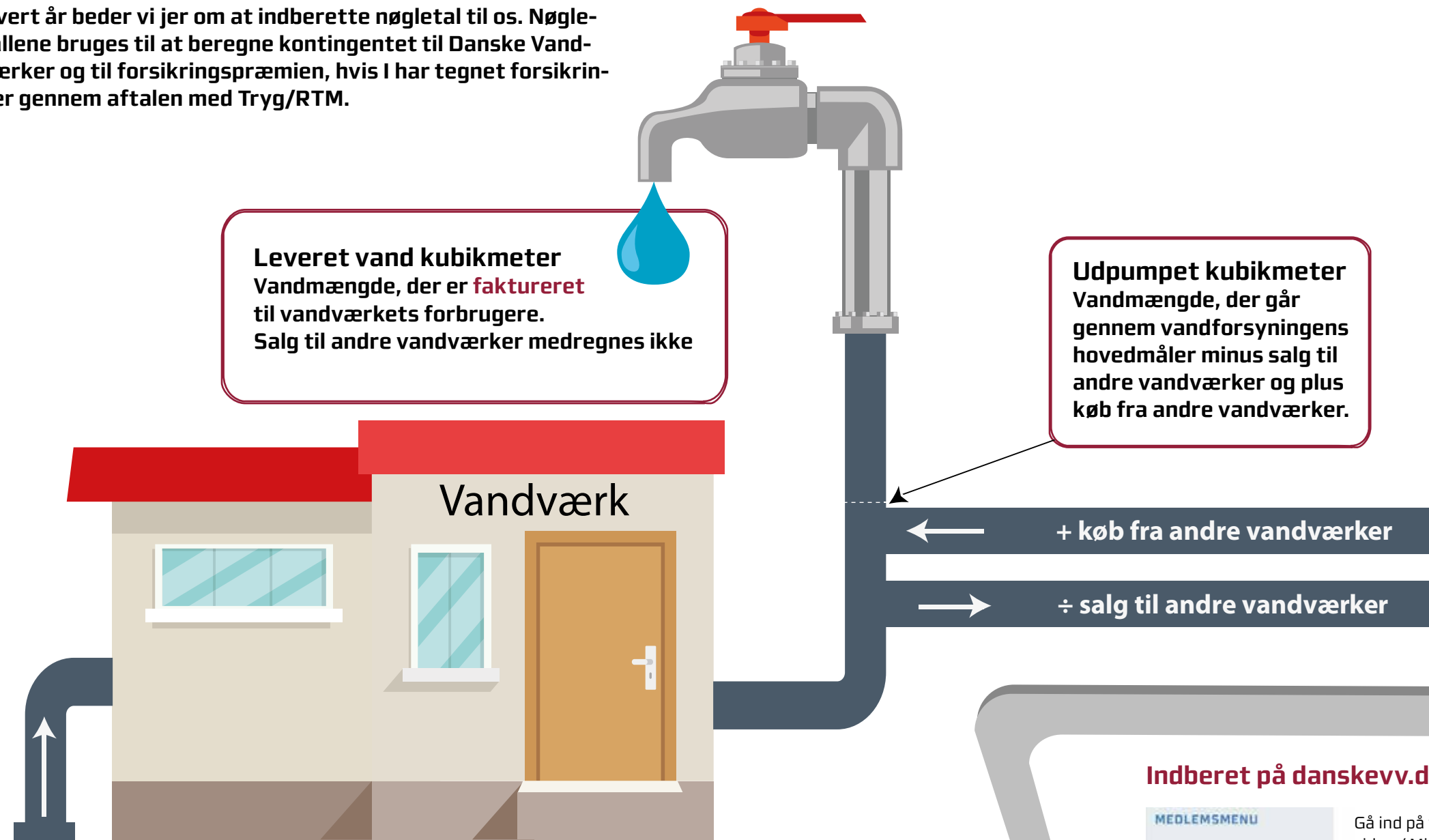
Nye medlemmer

Virksomheder:
Buildie

Vandværk:
Taastrup Vandværk

Tid til at indberette nøgletal til Danske Vandværker

Hvert år beder vi jer om at indberette nøgletal til os. Nøgletallene bruges til at beregne kontingentet til Danske Vandværker og til forsikringspræmien, hvis I har tegnet forsikringer gennem aftalen med Tryg/RTM.

Leveret vand kubikmeter
Vandmængde, der er **faktureret** til vandværkets forbrugere. Salg til andre vandværker medregnes ikke

Udpumpet kubikmeter
Vandmængde, der går gennem vandforsyningens hovedmåler minus salg til andre vandværker og plus køb fra andre vandværker.

Indberet på danskevv.dk

MEDLEMSMENU

- Medlemsoversigt
- Vandpostabonnement
- Vandværkets stamdata
- Indberetning
- Forsikringer
- Mine arrangementer

Gå ind på www.danskevv.dk og gå til selvbetjenings-siden / Min Side ved at trykke på person-ikonet i øverste højre hjørne. Her logger du dig ind og kan klikke dig videre til indberetningssiden.

Find menuen "Indberetning" til venstre. Indberet alle tal samtidigt.

Tjekliste over nøgletal

Antal forbrugere

Antal boligenheder, virksomheder, gårde, børnehaver m.v., I har som kunder. Vi beregner en del af kontingentet ved at gange antallet af forbrugere med en pris, der fastsættes af repræsentantskabet.

Udpumpet vand i kubikmeter

Vandmængde, der går gennem vandforsyningens hovedmålere plus køb af vand hos andre vandværker. Dog minus solgt vand til andre vandværker. Vi beregner en del af kontingentet ved at gange udpumpet vandmængde med en pris, der fastsættes af repræsentantskabet.

Leveret vand i kubikmeter

Vandmængde, der er faktureret til vandværkets forbrugere, minus solgt vand til andre vandværker.

Vi bruger oplysningerne om leveret vand til at finde ud af, hvem der skal have information om nyt indenfor vandsektoren og hvem, der ikke har behov for det.

*Kontingentet består af tre satser, og du kan læse mere om det på danskevv.dk > Medlem > Kontingent

Købt el kWh

El, købt fra elselskab.

Solgt el kWh

El, som er solgt til anden side.

Købt varme kWh

Købt varme (f.eks. fjernvarme) skal også indeholde køb af anden energi, som bruges til intern varmeproduktion (dog undtaget el, som indberettes separat).

Egen produktion af el kWh

Egen produceret el (f.eks. solceller).

Nye ansigter i repræsentantskabet

Region Nord

Jan Andersen

Formand Øster Hurup Vandværk.
Formand i region Nord.
Medlem af landsbestyrelsen.

Hvorfor har du valgt at stille dig til rådighed?

Fordi jeg er demokrat, og fordi jeg godt kan lide at skabe resultater i et samarbejde med andre mennesker. Jeg elsker foreningslivet og arbejdet med de nære og lokale vandværker.

Hvor ser du, at Danske Vandværker har de største udfordringer?

Jeg tror, vi kan komme langt, hvis vi husker, at vi skal tale med hinanden og ikke om hinanden. Jeg mener i virkeligheden, at vi skal udvise respekt for det, vi hver især ved og kan, og måske skal vi blive bedre til at skille den tekniske debat fra den politiske debat. Et helt aktuelt eksempel er mink-sagen, hvor alle mener noget. Men de dilemmaer, der er ved at, minkene er blevet gravet ned, kan ikke løses med en enkelt telefonopringning til nogle myndighedspersoner eller politikere. Jeg tror, at mange ikke ved

nok om, at politik skal italesættes, og at det er en profession helt for sig selv. Det mangler mange forståelse for, og det kan blokere for den gode og konstruktive dialog internt i foreningen.

Når vi taler om den politiske interessevaretagelse, så handler det om at gå efter sagen og ikke manden. Derfor skal vi stå sammen. Jo flere ting vi kan påtale og komme med til Christiansborg, jo mere er jeg sikker på, at vi bliver hørt.

Forbrugereje – hvordan holder vi liv i det?

Jeg synes, vi er godt på vej med nye visioner og tiltag. Vandposten bidrager med gode cases, som bearbejder svært tilgængeligt stof til noget, som vi ude på vandværkerne kan handle efter og/eller i hvert fald blive inspireret af. Vandværkscases om, hvad forbrugereje kan og vil, gør os også synlige på Christiansborg og i kommunerne, som også læser med.

Hvordan kan du bidrage til udviklingen af Danske Vandværker?

Ordentlighed, arbejdsomhed og respekt for hinanden er nogle af de fixpunkter, der er vigtige for mig, og som jeg tror kan skabe en bedre forståelse for hinanden. Hvis vi kan lykkes med det, så kan vi også udvikle foreningen. Jeg har fået et par "nej tak" fra vandværker, når jeg har spurgt, om jeg må komme og drikke kaffe. De er simpelthen ikke vant til, at man interesserer sig for dem

– faktisk er det trist og fortæller mig, at vi skal i gang med at løse op for nogle vandværker, der lukker sig om sig selv. Hvis de fortsætter med det, så får vi ikke at vide, hvad de tænker, mangler eller er utilfredse med.

Region Nord

Jan Olesen

Kasserer i Gistrup Vandværk.
Bestyrelsesmedlem og ansvarlig for vandrådsarbejdet i Region Nord.

Hvorfor har du valgt at stille dig til rådighed?

Jeg har været suppleant i bestyrelsen i Region Nord i et par år, derfor var det helt naturligt at sige ja, da jeg blev bedt om at træde ind i bestyrelsen. I vores region deltager suppleanter i bestyrelsesmøder og har taleleret, men ikke stemmeret, så skridtet var ikke så stort. Jeg har været med i bestyrelsen for Gistrup Vandværk i ca. 15 år og har fået et solidt kendskab til vandværksdrift ved at udfylde rollerne som både forretningsfører og driftsansvarlig. Da jeg i forvejen brænder for foreningsarbejde, som giver nogle fantastiske oplevelser, ligger det i en naturlig forlængelse af

det, jeg allerede gør at deltage i det politiske arbejde. Her kan jeg være med til at skabe de bedste forhold for vandværker i den decentrale struktur.

Hvor ser du, at Danske Vandværker har de største udfordringer?

At skaffe frivillige til bestyrelsesposterne. Som jeg ser det, er det svært at få nye og yngre og ikke mindst kvinder til at gå ind i fast bestyrelsesarbejde. Det skyldes givetvis, at vandværksdrift er blevet mere kompliceret end tidligere, og at vi generelt arbejder mere og længere, og mange derfor prioriterer deres sparsomme fritid til familie i stedet for frivilligt arbejde. Derudover kommer der "med rette" flere krav til drift af vandværker, som gør det mere tidskrævende og økonomisk kompliceret. Specielt for de mindre vandværker er det også en udfordring, som foreningen skal forholde sig til.

Forbrugereje – hvordan holder vi liv i det?

At vandværkerne fortsat investerer i deres infrastruktur, så de fremstår som moderne forsyningsselskaber med up to date teknik og ledningsnet. Vi skal også arbejde for, at lokale og nationale politikere ved, at den decentrale struktur giver en bedre vandindvinding, end hvis vi kun indvinder i store enheder. Endelig skal vi fortsat bringe artikler i Vandposten, som giver viden og inspiration til vandværkerne om smartere og bedre drift, så bestyrelserne bliver klædt på med den nyeste viden om drift af deres vandværk.

Hvordan kan du bidrage til udviklingen af Danske Vandværker?

Jeg er stor fortaler for, at vandværkerne i langt højere grad samarbejder. Derudover mener jeg, at by-vandværk, som for eksempel Gistrup Vandværk,

ofte er overset i debatten. By-vandværker har ikke de samme muligheder med hensyn til BNBO-beskyttelse, og derfor går jeg ind for en byudvikling, hvor der i indsatsplanerne står skrevet, at det er forbudt at bruge gift til ukrudtsbekæmpelse i visse områder.

Du er nu ansvarlig for vandrådsarbejdet i Region Nord

Ja, og det er jeg glad for. I Region Nord påskønner vi vandrådenes indsats, og fra regionens side har vi besluttet, at sponsorere forplejningen, når vi bliver inviteret med til vandrådsmøder.

Region Midt

Morten Bugge

Bestyrelsesmedlem i Odder Vandværk.
Bestyrelsesmedlem i Region Midt.

Hvorfor har du valgt at stille dig til rådighed?

Tror jeg kan bidrage med noget konstruktivt. Jeg har for eksempel 17 års erfaring fra arbejdet med procesanlæg og forsyning af vand – både store og små vandværker. Det betyder, at jeg har fakta at hænge diskussionerne i bestyrelsen op på, fordi jeg ved, hvad det vil sige at drive et vandværk. De seneste tre år har jeg været aktiv i bestyrelsesarbejdet i vandværket, og nu var tiden til, at jeg ville engagere mig i det foreningspolitiske. Jeg er midaldrende og

synes, det er vigtigt, at bestyrelsessammensætningen aldersmæssigt afspejler det omgivende samfund. Jeg tror, at alderen betyder noget i forhold til, hvad man fokuserer på og er optaget af. Jeg har for eksempel hjemmeboende børn og synes, at det er meget vigtigt, at vi kan levere rent vand.

Forbrugereje – hvordan holder vi liv i det?

Det er væsentligt, at man har effektiv drift af vandværket og en fornuftig vandpris og – ikke mindst – at vi tænker på klimaet. På den måde tror jeg, at vi kan fange de unges opmærksomhed og få dem med om bord i vandværksarbejdet.

Hvordan kan du bidrage til udviklingen af Danske Vandværker?

Jeg var på et kursus for et års tid siden og fik den opfattelse, at flere af de ældre kursusedtagere var meget optaget af, at de ville træde ud af vandsektorlovens økonomiske regulering, så de selv kan tage styringen og bestemme. Jeg spørger bare, om vi ved, hvad de yngre forbrugere tænker om vandværkets økonomi sådan helt generelt – om der for eksempel bliver taget nødvendige vandprøver. Jeg siger ikke, at vi ikke skal ud af vandsektorlovens regulering. Det jeg siger er, at man skal have argumenterne i orden og undersøge, hvilke emner, de yngre forbrugere er optaget af.

Region Syd

Jens Peder Pedersen

Formand i Egtved Vandværk.
Kasserer og ansvarlig for vandråds-
arbejdet i Region Syd.
Formand for Vejle Vandråd.

Hvorfor har du valgt at stille dig til rådighed?

Jeg har været med i vandbranchen både som bestyrelsesmedlem og driftsleder i mange år, og generelt brænder jeg bare for vand. Når man har fingrene i vandværksdriften i det daglige, kan den viden og erfaring med fordel bruges i det politiske arbejde i regionsbestyrelsen og repræsentantskabet. Det er interessant at kunne være med til at påvirke udviklingen inden for vandværksdrift, ligesom det er tilfredsstillende at være med til at finde løsninger på udfordringerne. Efter min mening er det blevet mere udfordrende at drive et vandværk i dag end for bare 10 år siden.

Hvor ser du, at Danske Vandværker har de største udfordringer?

Jeg vil sige, at det gælder om at være rigtig god til at nå ud til medlemmerne. At klæde dem på, så de kan håndtere de problemstillinger, der er oppe i tiden. I Danske Vandværker skal vi blive bedre til motivere de små vandværker til at tilmelde sig kurser, så de bliver opdateret med ny viden. Her ser jeg, at vandrådene kan spille en større rolle. Eksem-

pelvis, som vi gør i Vejle Vandråd, som jeg er formand for, hvor vi har besluttet at holde en kursusaften om BNBO. Alle vandværksbestyrelser i de berørte 57 vandværker bliver inviteret.

Forbrugereje – hvordan holder vi liv i det?

Det er vigtigt, at hvert enkelt vandværk gør sit for at informere om vand og har en åben dør og en kop kaffe, hvis en forbruger kommer forbi. Man kan også arrangere åbent hus op mod generalforsamlingen for at trække folk til. Det er jo et indsatsområde i Danske Vandværker, at forbrugerne skal have mere viden om og kendskab til, hvor deres vand kommer fra – og at de er medejere af vandværket.

Hvordan kan du bidrage til udviklingen af Danske Vandværker?

Jeg kan og vil bidrage til, at vi bakker vandværkerne op med viden og er opmærksom på de problemer, der er på vandværkerne. At man som medlem af regionsbestyrelsen har fingeren på pulsen og ved, hvad der rører sig i lokalområdet. På den måde kan vi bidrage med cases, som kan blive fremlagt for kommunalpolitikere og politikere på Christiansborg.

Du er nu ansvarlig for vandrådsarbejdet i Region Syd

Hvordan vil du kombinere dit engagement som formand for vandrådet i Vejle med dit bestyrelsesarbejde i Region Syd?

Jeg vil for det første kontakte vandrådene i regionen og lytte til, hvad de enkelte vandråd arbejder med og på den måde få en dialog i gang om de om-

fremtidige udfordringer. Derudover vil jeg sammen med de andre ansvarlige for regionsvandrådene og evt. sekretariatets vandråds-kontaktpersoner behandle henvendelser fra vandrådene og komme med nye input til dem. Vandrådene i kommunerne er faktisk det vigtigste organ i Danske Vandværker, fordi det er i vandrådene, at man har kontakten til alle vandværker i Danmark og ved, hvad der foregår der.

Region Øst

Jens Ejnar Kristensen

Driftschef i Birkerød Vandforsyning.
Næstformand i Region Øst.
Medlem af landsbestyrelsen.

Hvorfor har du valgt at stille dig til rådighed?

Du er valgt som ansat til regionsbestyrelsen.

I nyere tid er du den første ansatte, der er valgt ind i en regions bestyrelse. Hvad tænker du om det?

Jeg er interesseret i Danske Vandværker på alle niveauer – både som bruger af foreningens ydelser og i forhold til den politiske retning, vi skal gå. Jeg mener, at Danske Vandværker skal være et attraktivt fællesskab at være medlem af for alle vandværker i Danmark uanset størrelse og selskabsform – en forening med fokus på drikkevand.

Hvor ser du, at Danske Vandværker har de største udfordringer?

Egentligt ser jeg ikke de store udfordringer for foreningen, og jeg mener, at vi er godt på vej i en positiv retning. Men der er områder, hvor vi kan blive bedre. For eksempel synes jeg, at vi skal arbejde for, at de større vandforsyninger kommer med i flokken. Det kan vi gøre ved at synliggøre foreningen som et professionelt alternativ. Jeg ved godt, at sådan et arbejde tager tid. I samme omgang er det vigtigt for mig at understrege, at jeg ikke kun er repræsentant for de store vandværker – jeg er også talerør for de mindre vandværker. Det er vigtigt for mig, at vi har hele bredden af vandforsyningslandskabet med, og at alle synspunkter bliver hørt.

Forbrugereje – hvordan holder vi liv i det?

Nogen siger forbrugereje, andre siger medlemsdemokrati eller medbestemmelse. I min optik handler det om det samme – nemlig at involvere forbrugerne. Vi glemmer ofte, at der også eksisterer demokrati i de kommunale vandværker – der er bare længere ind til beslutningsprocesserne end i forbrugerejede vandværker.

Men det er rigtigt, at ejerformen ikke er udslagsgivende for langt de fleste forbrugere. Til gengæld interesserer de sig for miljø og klima – det er den slags ting, vi skal slå på. Vi arbejder allerede med at synliggøre foreningen – også på de bløde dagsordener. Min vision er, at vi bliver kendt for holdninger og slogans, som andre synes er attraktivt at være en del af. At man ved middagsselskaber fortæller om, at man er med i vandværkets bestyrelse, og at det skaber respekt og at andre spørger, hvordan man kan komme med i det arbejde.

Hvordan kan du bidrage til udviklingen af Danske Vandværker?

Jeg har 30 års erfaring fra arbejdet med vandforsyning, som rådgiver og entreprenør, og jeg har erfaringer fra samarbejder med både store og små vandværker. Så jeg synes, jeg står på en solid platform og kender vandforsyningsdrift indefra. Men jeg har også meget at bidrage med i forhold til bløde værdier, såsom miljø og klima. Bestyrelsesarbejde har altid interesseret mig, og jeg har flere års erfaring med at arbejde politisk, blandt andet i bestyrelsen for Københavns Maskinmesterforening.

Region Øst

Jens Haagesen

Formand Balka Strand Vandværk.
Formand vandrådet på Bornholm.
Bestyrelsesmedlem i Region Øst.

Hvorfor har du valgt at stille dig til rådighed?

Vandrådet på Bornholm skulle have en ny formand, og jeg blev spurgt om, jeg ville være med, og i den efterfølgende konstituering blev jeg formand. Ifølge vedtægterne bliver vandrådets formand samtidig en del af bestyrelsen i Region Øst.

Foreløbig har jeg kun være med til et møde, så jeg har lidt vanskeligt ved at udtale mig om, hvad jeg helt konkret kan bidrage med. Men basalt set skal jeg i hvert fald informere om, hvad der sker på Bornholm og på den måde tage de bornholmske interesser med ind i det store forum. Jeg tænker, at mange vandværker rundt om i landet har mange af de samme udfordringer.

Forbrugereje – hvordan holder vi liv i det?

Det er svært at svare på. For det er rigtigt, at folk er mere eller mindre ligeglade med, om vandet kommer fra et kommunalt eller forbrugerejet vandværk. Min erfaring her fra Balka Strand Vandværk, som jeg er formand for, er, at det er svært at få fat i forbrugerne. Vi leverer primært til sommerhuse, og de er ejet af folk, der ikke bor her i området – det gør det ekstra svært – og det tror jeg også andre sommerhusvandværker kan genkende. Jeg er ikke godt nok inde i sagerne til at udtale mig om, hvad og hvordan arbejdet med at udbrede kendskabet til forbrugereje foregår fra foreningens side.

Hvordan kan du bidrage til udviklingen Danske Vandværker

Helt basalt kan jeg bidrage med information om, hvad der sker på Bornholm og på den måde tage de bornholmske interesser med ind i det store forum. Jeg tænker, at mange vandværker rundt om i landet har mange af de samme udfordringer, som vi har.

Orientering fra landsbestyrelsen

Landsbestyrelsen holdt 5. december 2020 årets sidste møde, som på grund af Covid-19 blev afholdt digitalt.

Konstituering – valg af landsformand

I lige år skal landsbestyrelsen vælge landsformand. Siddende landsformand, Ole Wiil fra Region Syd, genopstillede til posten og blev genvalgt som landsformand. Ole Wiil har samtidig meddelt, at det er hans sidste periode.

Kommunikationsstrategi

Der er udarbejdet en kommunikationsstrategi i forlængelse af foreningens nye strategi. Fokus er at få omsat strategien med de rette budskaber i den interne og eksterne kommunikation – både lokalt og nationalt. Fremover skal der være mere fokus på digitalisering for blandt andet at finde ud af, hvad der virker på hvilke platforme, og hvordan kommunikationen målrettes efter modtagerens behov. Desuden skal de lokale historier styrkes, og sekretariatet bistår gerne med hjælp til lokal presseindsats. Kommunikationsstrategien beskriver også, hvordan der arbejdes med foreningens forskellige medier.

Teknisk Forum indsatsområder 2021

Landsbestyrelsen har drøftet, hvilke faglige og tekniske emner Teknisk Fo-

rum skal arbejde med i det kommende år. I parentes er noteret, hvad der skal komme ud af arbejdet med emnet.

Opgaver med højest prioritet

- Det topmoderne lille vandværk, hvordan ser det teknisk ud – afsluttes 2021 (vejledning).
- Merkur – database til vandbehandlingsdata, drive vandværk på basis af data (deltage i projektet og afrapportere til sekretariatet).
- Digitalisering, muligheder for automatisering af data/brug af data/indberetninger, både driftsdata og administrative data (give input til idékatalog, evt. deltagelse i workshop).
- Drifts- og hygiejnekurser, hvilke kvalitetskrav skal vi stille, hvad er vigtigt, de indeholder? (input til kursusudvalget).
- Kommunernes tekniske tilsyn. Hvad er et godt teknisk tilsyn, hvad bør der indgå? (guide til brug for kommuner).
- Nødforbindelser. Muligheder, fordele og ulemper (vejledning og indsats).

Ønskelige opgaver

- Vandkvalitet efter private blødgøringsanlæg (analyse, fakta til hjemmesiden, evt. til politisk arbejde).
- Videregående vandbehandling ift. pesticider både bakteriologisk, kemisk m.m. (løbende input til tekst til hjemmesiden om metoder og erfaringer).
- Vandværksbygninger – vejledning om gennemgang af vandværkets ejendom inkl. udearealer (vejledende tekst om hegn, lås, bygning mm.).
- Placering af målere i brønd eller i husstand (tekst med for og imod til hjemmesiden).
- Håndtering af okkerslam (guide til hjemmeside).

Landsbestyrelsens arbejde

Landsbestyrelsen godkendte årshjulet for sit arbejde i det kommende år.

Orientering fra repræsentantskabet

Foreningens repræsentantskab afholdt det årlige ordinære møde 8. november 2020, som på grund af Covid-19 blev afholdt digitalt.

Godkendt revideret regnskab

Da repræsentantskabsmødet i juni blev aflyst, var regnskabet endnu ikke formelt godkendt af repræsentantskabet. Der var ingen indsigelser, og regnskabet blev dermed betragtet som fremlagt og godkendt.

Budget og kontingent 2021

Selvom situationen med Covid-19 har trukket negative økonomiske spor efter sig med to aflyste messer og mange aflyste kurser og møder og dermed mindre indtægt i 2020, har den politiske ledelse i samlet flok udarbejdet et økonomisk grundlag for 2021, hvor alle poster er justeret ud fra mottoet: "En for alle og alle for én". Der var opbakning til både budget 2021 og næste års kontingent fra hele repræsentantskabet.

Konkret er der besluttet en række nedjusteringer i tilskud til regionerne samt honorar til landsbestyrelse og udvalg i 2021 for at minimere underskud som følge af aflyste messer og kurser. Ligeledes er indarbejdet en række besparelser i sekretariatet.

Ny strategi 2021-2025 og strategiske mål 2021

Repræsentantskabet godkendte den nye strategi for foreningen "Fællesskab om drikkevandet" og de strategiske mål for 2021, som udgør rammerne for sekretariatets arbejde det næste år. Læs mere om strategien og find målene på danskevv.dk > Om os.

Sådan gik det med de strategiske mål i 2020

Interessevaretagelse

- ✓ **Ny strategi, der udstikker retningen for foreningen 2021-2025.** Strategien blev godkendt af repræsentantskabet.

Plan for grøn omstilling.

- **Styrket samarbejde med kommunerne.**

- **Forbedring af digitale løsninger.** Igangsat arbejde om digital sagshåndtering. Øvrige dele er udsat til 2021.

Rådgivning

- ✓ **Data som beslutningsstøtte.** Skabt overblik over relevante nøgletal samt plan for hvor ofte og hvordan de fremskaffes.
- ✓ **Struktur i rådgivningen.** Større klarhed om roller og ansvar samt udpegning af vandrådscontakter.

Information

- **Kampagner, der fremtidssikrer foreningen.** Igangsat kampagne om "Gør dit vandværk synligt". Læs mere på side 29.

- ✓ **Kommunikationsstrategi.** Skal understøtte foreningsstrategien med de rette bud-

skaber i den interne og eksterne kommunikation. Læs mere på side 56.

Uddannelse

- **Realisering af kursusstrategi.** Niveauinddeling af kurser, udvikling af undervisningsform og nyt materiale samt større grad af digital undervisning.

Netværk

- ✓ **Øget involvering af brugere.** Afholdt dialogmøder, gennemført medlemsundersøgelse og inddraget medlemmer i projekter.

- **Netværk med uddannelsesinstitutioner.** Startet dialog med flere universiteter om mulige samarbejder og koordinering f.eks. projekter. Interne forhold.

- ✓ **Understøtte den politiske organisation.** Større åbenhed om det politiske arbejde og overblik over foreningens struktur herunder klarhed om roller og ansvar gennem udarbejdelse af "Værd at vide som politisk valgt" og introduktion af nyvalgte.

✓ Målet er indfriet

■ Målet er delvist indfriet

■ Udsat til 2021

Administrative
it-systemer

DFF|EDB

DFF|EDB a.m.b.a.
Merkurvej 7 · 6000 Kolding
Tlf. 7632 1250
info@dff-edb.dk

IT til forsyningens bedste

Affugtere

FUGT KONTROL

Charlottevej 2, 4270 Høng
Tlf.: 5885 1008
www.fugtkontrol.dk
info@fugtkontrol.dk

bürkert
FLUID CONTROL SYSTEMS

Bürkert Danmark
Hørkær 24, 2730 Herlev
Tlf. 44 50 75 00
info.dk@burkert.com, www.burkert.dk

DIEHL
Metering

Glentevej 1, 6705 Esbjerg Ø
Tlf. 76 13 43 00
info-dmdk@diehl.com
www.diehl.com/metering

SILHORKO
A GRUNDFOS COMPANY

Silhorko-Eurowater A/S
Jylland/Fyn (Stilling): 87 93 83 00
Sjælland (Hillerød): 48 20 10 00
sales-dw.dk@silhorko.dk

HASBO

HASBO AS
Holmetoftens 5 · 2970 Hørsholm ·
45 76 33 88 · www.hasbo.dk ·
hasbo@hasbo.dk

Fjernaflæsning

DIEHL
Metering

Glentevej 1, 6705 Esbjerg Ø
Tlf. 76 13 43 00
info-dmdk@diehl.com
www.diehl.com/metering

K. SØRENSEN & SØN
En del af Vand Gruppen^{A/S}

K. Sørensen & Søn A/S
Sjællandsvej 10
9000 Frederikshavn, tlf. 98 42 33 51
info@k-sorensen.dk,
www.k-sorensen.dk

Brøndboring

A. HØJFELDT
En del af Vand Gruppen^{A/S}

A. Højfeldt A/S
Mads Eg Damsgaards Vej 52,
7400 Herning, tlf 97 12 02 22
info@a-hoejfeldt.dk,
www.a-hoejfeldt.dk

**NÆSTVED BRØNDBORING
& VANDVÆRKSSERVICE**
En del af Vand Gruppen^{A/S}

**Næstved Brøndboring &
Vandværksservice A/S**
Transportbuen 5 G
4700 Næstved, tlf. 55 72 02 34
info@nbvand.dk, www.nbvand.dk

kamstrup

Kamstrup A/S
Industrivej 28, Stilling
DK-8660 Skanderborg
T: +45 89 93 10 00
info@kamstrup.com
kamstrup.com

Microwa

Microwa
Sverigesvej 1, 8450 Hammel,
Tlf. 70 25 99 22,
microwa@microwa.dk

Ruskol
- Det handler om fugt

**Affugtning, service og vedligehold
Ruskol a/s,**
Raasigvangen 9, 3550 Slangerup
Tlf. 44 95 56 20, sales@ruskol.dk,
www.ruskol.dk

Blødgøring

DANWATEC
Dit vand – Vores viden

Danwatec
Energivej 3, 4180 Sorø
Tlf. 20 62 73 50, info@danwatec.dk
www.danwatec.dk

Awell
BRØNDBORING

Brøndboring | Geoenergi | Service
Ellevevej 7 | DK-3670 Veksø | www.awell.dk
+45 9389 8960 | jjf@awell.dk

S.P. BRØNDBORING
En del af Vand Gruppen^{A/S}

Søren Pedersen Brøndboring A/S
Haurum byvej 7
8450 Hammel
www.godtvand.dk

Fjernaflæste målere
og kontraventiler

DIEHL
Metering

Glentevej 1, 6705 Esbjerg Ø
Tlf. 76 13 43 00
info-dmdk@diehl.com
www.diehl.com/metering

RAMBOLL

Rambøll Danmark A/S
Projektchef Jan Nielsen,
Tlf. 51 61 59 12
jnn@ramboll.dk

Analyseværktøjer

kamstrup

Kamstrup A/S
Industrivej 28, Stilling
DK-8660 Skanderborg
T: +45 89 93 10 00
info@kamstrup.com
kamstrup.com

LAGUR

Lagur Kemifri vandbehandling løser dine
kalkproblemer. Vi garanterer effekten.

Lagur ApS
Attrupvej 4 | 8550 Ryomgård
+45 70 60 56 00 | post@lagur.dk |
www.lagur.dk

BROKER
HOLBÆK

Brøndboringsfirmaet Brøker
Spånnebæk 7, 4300 Holbæk,
Tlf. 59 44 04 06
thomas@broeker.dk

VAND SCHMIDT^{A/S}

Vand-Schmidt A/S
Platinvej 59, 6000 Kolding,
Tlf. 74 56 11 11, info@vand-schmidt.dk
www.vand-schmidt.dk

FLONIDAN

Flonidan A/S
Islandsvej 29, 8700 Horsens,
Tlf. 75 61 88 88, www.flonidan.dk

Microwa

Microwa
Sverigesvej 1, 8450 Hammel,
Tlf. 70 25 99 22,
microwa@microwa.dk

Forsikring

**Skræddersyede
vandværksforsikringer**
Tlf. 43 57 51 03
Mail: danskev@rtm.dk

Vandværkernes webredaktør,
Tlf. 60 21 55 88, www.videnporten.dk
Mail: kontakt@videnporten.dk

DFF|EDB

DFF|EDB a.m.b.a.
Merkurvej 7 . 6000 Kolding
Tlf. 7632 1250
info@dff-edb.dk

Lækagesøgning

Ankers Lækagesøgning
Farum Hovedgade 2A, lejl. 1
3520 Farum.
Tlf. 70 25 31 71

kamstrup

Kamstrup A/S
Industrivej 28, Stilling
DK-8660 Skanderborg
T: +45 89 93 10 00
info@kamstrup.com
kamstrup.com

RAMBOLL

Rambøll Danmark A/S
Projektchef Jan Nielsen,
Tlf. 51 61 59 12
jnn@ramboll.dk

Ledelsessystem

Tethys
Digitale ledelsessystem
til vandværker,
Tlf. 72 30 10 79, Mail: info@tethys.dk
www.tethys.dk

RAMBOLL

Rambøll Danmark A/S
Projektchef Jan Nielsen,
Tlf. 51 61 59 12
jnn@ramboll.dk

JYDSK TERMOGRAFI CENTER

- Lækagesporing,
- Ledningssøgning
- Termografi

www.jydsktermograficenter.dk •
Tlf.: 86 42 94 08 • jydsktermo@gmail.com

Forbrugsafregning

Firmaet her eksisteret i mere en 45 år
Vi servicerer udelukkende vandværker
Tlf. 75 39 32 55, www.vand-edb.dk
Mail: post@vand-edb.dk

Hjemmeside

DFF|EDB

DFF|EDB a.m.b.a.
Merkurvej 7 . 6000 Kolding
Tlf. 7632 1250
info@dff-edb.dk

Østrøjl 5, 2670 Greve,
Tlf.: 43 90 28 12, kb@winko.dk
Web-baseret forbrugsafregning
se www.Foreningscentralen.dk

DFF|EDB

DFF|EDB a.m.b.a.
Merkurvej 7 . 6000 Kolding
Tlf. 7632 1250
info@dff-edb.dk

Ledningsregistrering

AURA installation

Web-baseret ledningsregistrering.
Opmåling med nyeste GPS-udstyr,
Tlf. 87 92 55 11,
ledning.entreprise@aura.dk

THVILUM

Thvilum A/S
Åbygade 10, 8300 Odder
Tlf. 86 54 62 33, www.thvilum.dk
Mail: kontor@thvilum.dk

Vi tilbyder ledningsregistrering og
GPS opmåling samt udvikler profes-
sionelle brugervenlige GIS programmer

Leif Koch

Grundlagt 1974

Leif Koch A/S
Året Døgnet Danmark rundt
Rugvænget 31, 2630 Taastrup
7023 9898 info@leifkoch.dk
Døgnvagt 7020 9510

**Kontorhjælps
Vandværksadministration**
- Få styr på administrationen
Tlf. 97 74 12 00

RAMBOLL

Rambøll Danmark A/S
Projektchef Jan Nielsen,
Tlf. 51 61 59 12
jnn@ramboll.dk

Pumper

DESMI

Pumper- og pumpeløsninger samt service, vedligeholdelse og reparation på alle pumpetyper og pumpeinstallationer, uanset fabrikat.

DESMI Danmark A/S, Tagholm 1
9400 Nørresundby, www.desmi.com
Hotline 24/7/365, Tlf. 70 23 63 63

Microwa

Microwa

Sverigesvej 1, 8450 Hammel,
Tlf. 70 25 99 22,
microwa@microwa.dk

Rør, ventiler, tilbehør

Lauridsen Group ApS

Skovstræde 7, 4773 Stensved
Tlf: 53 81 21 41
kb@lauridsen-group.dk
www.lauridsen-group.dk

Råvandsstation

A. Højfeldt A/S

Mads Eg Damsgaards Vej 52,
7400 Herning, tlf 97 12 02 22
info@a-hoejfeldt.dk,
www.a-hoejfeldt.dk

Styring, regulering, overvågning (SRO)

Styring og overvågning til dit vandværk med markedets nemmeste brugerflade.

Se mere på www.bluecontrol.dk
Mail: info@bluecontrol.dk
Telefon: 70 27 87 66

Tankinspektion

Danwater

Energivej 3, 4180 Sorø
Tlf. 20 62 73 50, info@danwater.dk
www.danwater.dk

Revision

Regnskabskontor Nord

-nøglen til et godt regnskab
Tlf. 96 39 91 00

Rådgivende ingeniører

Brøndboringsfirmaet Brøker

Spånebak 7, 4300 Holbæk,
Tlf. 59 44 04 06
thomas@broeker.dk

Bürkert Danmark

Hørkær 24, 2730 Herlev
Tlf. 44 50 75 00
info.dk@burkert.com, www.burkert.dk

Tankinspektion & -rensning

DFF|EDB a.m.b.a.

Merkurvej 7 . 6000 Kolding
Tlf. 7632 1250
info@dff-edb.dk

Firmaet her eksisteret i mere en 45 år
Vi servicerer udelukkende vandværker
Tlf. 75 39 32 55, www.vand-edb.dk
Mail: post@vand-edb.dk

DINES JØRGENSEN & CO. A/S
RÅDGIVENDE INGENIØRER FRI

Dj&Co

Ingeniørrådgivning
fra boring til forbruger.
Kirsebærølle 9-11, 3400 Hillerød
Tlf. 48 26 06 66 www.dj-co.dk

Styret underboring

PA Underboring

– Entreprenørfirmaet Per Andersen
A/S, Lærkedalsvej 1, 4270 Høng,
tlf.: 40429438,
mail: pa@pa-underboring.dk
<https://pa-underboring.dk>

Silhorko-Eurowater A/S

Jylland/Fyn (Stilling): 87 93 83 00
Sjælland (Hillerød): 48 20 10 00
sales-dw.dk@silhorko.dk

DK Vandservice A/S

Mads Eg Damgaardsvej 52
7400 Herning, tlf. 72 30 10 80,
Mail: info@dk-vandservice.dk
www.dk-vandservice.dk

Kontorhjælpens
Vandværksadministration
– Få styr på administrationen
Tlf. 97 74 12 00

Statsautoriserede Revisorer

En målrettet revision med kompetence
– En del af 2+ Revision

Bygnafl 15, 6100 Haderslev
Telefon 74532299
info@2plus-revision.dk
www.2plus-revision.dk

- Alle typer borehulslogs
- Alle typer pumpeforsøg og tolkninger
- Kildepladsvurderinger

København +45 4588 4444
Aarhus +45 8627 3111
www.geo.dk • geo@geo.dk

X Automation

Hermesvej 1 - 9530 Støvring
Tlf. 99 35 16 10 - mail@xaut.dk
www.xaut.dk

JH DYK ApS
DYKKER- OG INSPEKTIONSFIRMA
Clausholmvej 27G
8960 Randers

Leverandøroversigt

Seatek Aps
Jens Erik Eriksen
Jernbanevej 2, 8500 Grenaa
Tlf 4032 2471
jee@seatek.dk

Vandværksfirmaer - udførende

A. Højfeldt A/S
Mads Eg Damsgaards Vej 52,
7400 Herning, tlf 97 12 02 22
info@a-hoejfeldt.dk,
www.a-hoejfeldt.dk

JH DYK ApS
DYKKER- OG INSPEKTIONSFIRMA
Clausholmvej 27G
8960 Randers

Silhorko-Eurowater A/S
Jylland/Fyn (Stilling): 87 93 83 00
Sjælland (Hillerød): 48 20 10 00
sales-dw.dk@silhorko.dk

Vand-Schmidt A/S
Platinvej 59, 6000 Kolding,
Tlf. 74 56 11 11, info@vand-schmidt.dk
www.vand-schmidt.dk

Termografi

BL termografi
Gl. Landevej 80, 7000 Fredericia,
Tlf. 76 20 75 15

Danwaterc
Energivej 3, 4180 Sorø
Tlf. 20 62 73 50, info@danwaterc.dk
www.danwaterc.dk

Næstved Brøndboring & Vandværksservice A/S
Transportbuen 5 G
4700 Næstved, tlf. 55 72 02 34
info@nbvand.dk, www.nbvand.dk

Trykluft

Eksperter i oxygen- og nitrogenanlæg,
kompressor og trykluft til industrien.
Landsdækkende service og vedligehold
af alle mærker hele døgnet, alle ugens
7 dage, hele året.

Tlf.: 5556 5615 · di-trykluft.dk

FYNS VANDVÆRKS- & LEDNINGSSERVICE APS

FYNS VANDVÆRKS- & LEDNINGSSERVICE APS
Industrivej 12 · 5492 Vissenbjerg,
tlf. 65 94 25 81, fvls@fvls.dk

Søren Pedersen Brøndboring A/S
Haurum byvej 7
8450 Hammel
www.godtvand.dk

Hovedkontor og værksted:
Michael Drewsens Vej 23, 8270 Højbjerg
Tlf. +45 8744 1055
Sjællandsafdeling:
Fruebjergvej 3, 2100 København Ø
www.vandogteknik.dk

SKAL REGNSKABET HOLDE VAND??

Regnskabskontor Nord er specialister
i at håndtere den regnskabsmæssige
del af arbejdet for vandværker!

læs mere på WWW.RSKN.dk

Regnskabskontor Nord
Hellebækvej 30 · 9270 Klarup
Tlf. 96 39 91 00

Regnskabskontor Nord
-nøglen til et godt regnskab

- Rådgivning
 - Projektering
 - Tilstandsrapport
 - Totalentreprise
 - Fagentreprise
 - Nybygning
 - Renovering
 - Service og vedligehold
 - Rengøring af rentvandstanke
 - Udlejning af UV anlæg
 - Certificerede rustfrie svejsere
 - Certificerede PE svejsere
 - Eget maskinværksted
- Tlf.: 5943 0230
post@dahlgaard.dk
www.dahlgaard.dk

GRUNDVAND TIL DRIKEVAND

Bent Løllesgaard
Birkevej 91
5672 Broby
Mob. 51 79 58 98
bl@danskevv.dk

Jan Larsen
Røjlemosevej 34
5500 Middelfart
Tlf. 51 38 42 99
Mob. 64 40 18 64
jai@danskevv.dk

Jens Larsen
Assensvej 506, Faldsled
5642 Millinge
Tlf. 62 68 22 77
Mob. 23 35 42 77
jl@danskevv.dk

Helge Rosendahl
Saugstedlund 103
5600 Faaborg
Tlf. 62 61 80 26
Mob. 40 11 16 00
her@danskevv.dk

Thaya Sinnathurai
Dalvej 5
5462 Morud
Mob. 20 27 45 99
ths@danskevv.dk

Jan Andersen
Hedegårdevej 23
Ø. Hurup
9560 Hadsund
Tlf. 61372980
jan@danskevv.dk

Kjeld Andersen
Poldersvej 20
9700 Brønderslev
Tlf. 98 81 14 03
Mob. 40 48 10 87
ka@danskevv.dk

Martin N. Andersen
Møllebakken 21, Klitmøller
7700 Thisted
Tlf. 97 97 54 24
Mob. 21 41 57 94
mna@danskevv.dk

Jan Olesen
Hadsundvej 343
9260 Gistrup
Tlf. 40 38 09 44
jol@danskevv.dk

Palle L. Nielsen
Havremarken 14
9690 Fjerritslev
Tlf. 98 21 21 14
Mob. 22 96 19 70
pln@danskevv.dk

Niels Christian Ravn
Ribesvej 4
7470 Karup
Tlf. 97 10 21 04
Mob. 20 73 48 85
ncr@danskevv.dk

Morten Bugge
Serridslevvej 17
8700 Horsens
Tlf. 22 98 50 60
mbu@danskevv.dk

Willy Tang
Frøparken 102
8320 Mårslet
Tlf. 86 29 08 88
Mob. 23 49 97 99
wt@danskevv.dk

Jens Ole Skovgaard
Jensen
Vejlebakken 17, Låstrup
8832 Skals
Tlf. 86 69 44 94
Mob. 61 27 29 10
josj@danskevv.dk

Torben Nielsen
Vestervang 2, Ølholm
7160 Tørring
Tlf.: 75 80 54 07
Mob. 23 62 20 39
tnei@mail.dk

Ole Wiil
Granvej 16
6840 Oksbøl
Mob. 21 75 72 44
ow@danskevv.dk

Peter Storgaard
Jens Thuesensvej 44
Taulov
7000 Fredericia
Tlf. 75 56 31 81
Mob. 40 25 11 81
ps@danskevv.dk

Jens Peder Pedersen
Ørvigvej 1
6040 Egtved
Tlf. 27 14 05 16
jpp@danskevv.dk

Steen Thomsen
Ahornvej 8, Abild
6270 Tønder
Tlf. 74 72 66 60
Tlf. arb. 72 54 85 29
Mob. 28 99 30 17
st@danskevv.dk

Thorkild Jensen
Nagbølvej 40
6640 Lunderskov
Tlf. 75 58 60 31
Mob. 40 26 86 22
tj@danskevv.dk

Søren Hvilshøj
Ålekæret 29
3450 Allerød
Tlf. 48 14 03 09
Mob. 30 60 03 09
sh@danskevv.dk

Jens Haagenzen
Fyrrevej 6
3730 Nexø
Mob. 51 83 58 80
jha@danskevv.dk

Jens Ejnar Kristensen
Biskop Svanesvej 16
3460 Birkerød
Tlf. 45 90 24 85
jek@danskevv.dk

Jørgen Bruun
Rugvænget 26
4270 Høng
Tlf. 58 85 22 78
Mob. 60 49 42 27
jb@danskevv.dk

Neel Ploug Olsen
Slettevej 1D, Gelsted
4160 Herlufmagle
Mob. 40 33 33 15
nol@danskevv.dk

Ole Sørensen
Ronesbanke 12 A, Skibinge
4720 Præstø
Tlf. 55 99 11 73
Mob. 22 77 00 73
os@danskevv.dk

Jens Andreasen
Mosevænget 7, Snoldelev
4621 Gadstrup
Tlf. 46 19 07 40
Mob. 40 47 55 73
ja@danskevv.dk

Kurt Black Jensen
Irisvej 12
4920 Søllested
Mob. 40 94 12 84
kbj@danskevv.dk

Skal du renovere eller have ny rentvandstank?

Få høj sikkerhed til en lav pris med en løsning fra Dansk Plast.

Vi kan hjælpe dig, hvad enten du vil renovere og fremtidssikre dine eksisterende tank eller bygge helt nyt vandværk med tilpassede rentvandstanke.

- ✓ **Anerkendt løsning i lande som Tyskland og Schweiz**
- ✓ **Drikkevandsgodkendt plast, der overholder de skærpede krav til hygiejne**
- ✓ **Høj sikkerhed for jeres vand med visuel lækageindikator**
- ✓ **Lang levetid på minimum 30 år**
- ✓ **Mindskede driftsomkostninger**

Dansk Plast A/S

Hygumvej 4, Vester Nebel | Dk - 6715 Esbjerg N | Tlf. +45 72 16 30 00 | www.danskplast.dk

Vi har mere end 100 års erfaring med at hente rent drikkevand op fra undergrunden

- Brøndboring
- Tilstandsvurdering af borer
- Service og regenerering af borer
- Udførelse af borer
- Rustfrit arbejde og råvandsstationer
- Sløjfning af borer og brønde

Brøndboringsfirmaet Brøker A/S

Spånnebæk 7 · 4300 Holbæk · Telefon: 5944 0406
thomas@broeker.dk · www.broeker.dk

GLADE FORBRUGERE

**KOM KALKGENER TIL LIVS
HELT KEMIFRIT**

DRIFT- OG VEDLIGEHOLDESESFRI

KØB

LAGUR[®]
PRO

fra **43.900** kr.
ex. moms

UDEN
LAGUR

MED
LAGUR

LEJ

LAGUR[®]
PRO

fra **915** kr.
pr. md. ex. moms

**LÆS MERE >
LAGUR.DK**

GODKENDT
TIL DRILLEVAND

Dokumenteret af Dansk Institut
Hele rapporten kan rekvireres via eksperten@lagur.dk

PRODUCERET
I DANMARK

